

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
Η' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Ζ'
Πέμπτη 6 Μαρτίου 2008

ΘΕΜΑΤΑ

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Συζήτηση επί Διαδικαστικού θέματος, σελ. 123, 131

2. Συζήτηση επί της Αναθεώρησης του Συντάγματος.

Πέμπτη Ενότητα: Συζήτηση επί του άρθρου 28 παρ. 3 και
Ερμηνευτικής Δήλωσης του άρθρου 79 (Ε' Ενότητα), σελ.
123

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί Διαδικαστικού θέματος:

ΜΠΕΝΑΚΗ – ΨΑΡΟΥΔΑ Α., σελ. 123, 125, 131

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Π., σελ. 131

**Β. Επί της Πέμπτης Ενότητας, άρθρα 28 παρ. 3 και
ερμηνευτική δήλωση, 78 και 79:**

ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ Μ., σελ. 137

ΔΕΝΔΙΑΣ Ν., σελ. 133

ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ Α., σελ. 127

ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ Ε., σελ. 134

ΚΟΥΒΕΛΗΣ Φ., σελ. 128, 129

ΜΠΕΝΑΚΗ – ΨΑΡΟΥΔΑ Α., σελ. 123, 127, 128,
129, 131, 133,
134, 135, 136,
137, 138

ΜΠΟΥΓΑΣ Ι., σελ. 135, 136, 137, 138

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Π., σελ. 128, 129

ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α., σελ. 136

ΠΛΕΥΡΗΣ Α., σελ. 131, 134

ΤΖΑΒΑΡΑΣ Κ., σελ. 136

ΤΡΑΓΑΚΗΣ Ι., σελ. 129

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Η' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

ΙΒ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Ζ'

Πέμπτη 6 Μαρτίου 2008

Αθήνα, σήμερα στις 6 Μαρτίου 2008, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.50' συνήλθε σε συνεδρίαση στην Αίθουσα της Γερουσίας η Επιτροπή Αναθεώρησης του Συντάγματος υπό την προεδρία της Προέδρου αυτής κ. **ΑΝΝΑΣ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ**, με θέμα ημερήσιας διάταξης: επεξεργασία και εξέταση του άρθρου 28 παράγραφος 3 και ερμηνευτικής δήλωσης, του άρθρου 78 και του άρθρου 79 του Συντάγματος (Ε' Ενότητα).

Κατά τη συνεδρίαση παρόντες ήσαν οι Βουλευτές κ.κ. Αγοραστός Κωνσταντίνος, Βαρβιτσιώτης Μιλτιάδης, Γκιουλέκας Κωνσταντίνος, Δένδιας Νικόλαος – Γεώργιος, Θαλασσινός Θαλασσινός, Παυλίδης Αριστοτέλης, Καραμάριος Αναστάσιος, Κεφαλογιάννης Εμμανουήλ, Μαρκογιαννάκης Χρήστος, Μαρκόπουλος Κωνσταντίνος, Μητσστάκης Κυριάκος, Μπεκίρης Μιχαήλ, Μπενάκη –Ψαρούδα Άννα, Μπούγας Ιωάννης, Μπού-

ρας Αθανάσιος, Παναγιωτόπουλος Παναγιώτης (Πάνος), Παπακώστα- Σιδηροπούλου Κατερίνα, Τζαβάρας Κων/νος, Σαλμάς Μάριος, Τραγάκης Ιωάννης, Τρυφωνίδης Γεώργιος, Αλυσανδράκης Κωνσταντίνος, Κανταρτζής Αχιλλέας, Κουμπούρης Δήμος, Κουβέλης Φώτιος, Τσούκαλης Νικόλαος και Πλεύρης Αθανάσιος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη – Ψαρούδα): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Καταθέτω για τα Πρακτικά το σχέδιο αναθεωρητέων διατάξεων που περιλαμβάνονται στην Ε' Ενότητα.

(Στο σημείο αυτό, η Πρόεδρος της Επιτροπής κ. Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα καταθέτει για τα Πρακτικά το σχέδιο αναθεωρητέων διατάξεων, που περιλαμβάνονται στην Ε' Ενότητα, το οποίο έχει ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη – Ψαρούδα): Έχουν κάνει πρόταση και ο κ. Πλεύρης από το ΛΑ.Ο.Σ., καθώς και ο κ. Κεφαλογιάννης από τη Νέα Δημοκρατία και τις καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Επιτροπής κ. Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα καταθέτει για τα Πρακτικά την πρόταση και του κ. Πλεύρη από το ΛΑ.Ο.Σ., καθώς και του κ. Κεφαλογιάννη από τη Νέα Δημοκρατία, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη – Ψαρούδα): Θα αρχίσουμε με τον κ. Κανταρτζή και αφού προχωρήσει λίγο η διαδικασία, θα κάνουμε κάποιες συνεννοήσεις για τις επόμενες διαδικασίες.

Ο κ. Κανταρτζής έχει το λόγο.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, θα μιλήσω από το έδρανο, αφού είναι σύντομες οι παρεμβάσεις και είναι περιορισμένα τα άρθρα.

Θα ξεκινήσω από την αναθεώρηση του άρθρου 28.

Το άρθρο 28 είναι γνωστό σε όλους ιστορικά πώς διαμορφώθηκε. Διαμορφώθηκε στη Μεταπολίτευση και οικοδομήθηκε σε συνδυασμό με τις παραγράφους 2 και 3. Στη συνέχεια προχώρησε και η ένταξη της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι γνωστό ότι με τις διατάξεις του άρθρου 28, σε συνδυασμό πάντοτε με τις παραγράφους 2 και 3 που πάντα χρησιμοποιήθηκαν σαν βάση για την κύρωση των συμφωνιών, όσον αφορά την ένταξη της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, προβλεπόταν η αυξημένη πλειοψηφία για την κύρωση αυτών των συμφωνιών.

Βεβαίως, η θέση του κόμματός μας σε ό,τι αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι γνωστή: Η πλήρης αντίθεση στην ένταξη της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς επίσης και η πάγια διατυπωμένη θέση μας να ζητείται η γνώμη, για την ανάγκη λήψης καίριων αποφάσεων, για καίρια ζητήματα.

Θυμίζω και την τοποθέτηση του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος στην Κύρωση της Συμφωνίας του Μάαστριχτ, όπου ήταν το μόνο κόμμα που καταψήφισε τη Συμφωνία αυτή και ζήτησε να ενημερωθεί ο λαός, να γίνει δημοψήφισμα, ώστε να τεθεί στην κρίση του ελληνικού λαού εάν πρέπει ή όχι η χώρα μας να συμμετάσχει σε αυτές τις διαδικασίες, οι οποίες ολόφανερα στόχευαν στην ενίσχυση της κερδοφορίας του μεγάλου κεφαλαίου στην εδραίωση της θέσης του ευρωπαϊκού κεφαλαίου.

Βεβαίως, η τότε Βουλή, αγνοώντας τις θέσεις του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος προχώρησε στην Κύρωση της Συμφωνίας του Μάαστριχτ με τις ψήφους της Νέας Δημοκρατίας, του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και του τότε Συνασπισμού.

Την ίδια θέση επαναλάβαμε και στην Κύρωση των Συμφωνιών του Άμστερνταμ. Την ίδια θέση επαναλαμβάνουμε και σήμερα, για την ανάγκη να ερωτηθεί ο ελληνικός λαός, όσον αφορά το λεγόμενο Ευρωσύνταγμα, τη λεγόμενη Μεταρρυθμιστική Συνθήκη, ζητώντας δημοψήφισμα για να ακουστεί η θέση του ελληνικού λαού με ένα διπλό «όχι», δηλαδή «όχι στην Ευρωσυνθήκη», «όχι στην Ευρωπαϊκή Ένωση», γιατί από αυτήν την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να προκύψει μία συνθήκη σε φιλολαϊκή κατεύθυνση.

Ανεξάρτητα όμως από αυτά εδώ, ερχόμαστε με την πρόταση της Νέας Δημοκρατίας και όχι απλώς παραγνωρίζεται, όχι απλώς μπαίνει στο περιθώριο η προσφυγή του ελληνικού λαού, αλλά λέει να γίνεται η Κύρωση αυτών των Συμφωνιών με ακόμα μικρότερη πλειοψηφία, με την πλειοψηφία των 151 ψήφων.

Από πού πηγάζει αυτή η ανάγκη; Αυτή η ανάγκη προφανώς πηγάζει από τις διεργασίες οι οποίες γίνονται στις διάφορες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μέσα στην ίδια τη χώρα μας, φυσικά με μία ολοένα αυξανόμενη αντίδραση των εργαζομένων σε αυτά τα σχέδια τα οποία προωθούνται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και αντίθεση, την οποία έχουν επιδείξει με διάφορες αφορμές.

Υπενθυμίζω, ότι όσον αφορά το Ευρωσύνταγμα, σε όσες χώρες έγινε δημοψήφισμα και στην Γαλλία και στην Αγγλία, παρ' όλο που η μεγάλη πλειοψηφία και των κομμάτων τάχθηκε υπέρ της Συνθήκης, ο γαλλικός λαός την απέρριψε. Το ίδιο συνέβη επίσης και στην Ολλανδία, γεγονός που ανάγκασε τις κυρίαρχες δυνάμεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης να σταματήσουν αυτές τις διαδικασίες, να κερδίσουν χρόνο, να ανασυνταχθούν και να επανέλθουν με τη νέα, τη λεγόμενη μεταρρυθμιστική Συνθήκη, η οποία φυσικά δεν είναι τίποτα άλλο και κινείται στην γραμμή του λεγόμενου Ευρωσυντάγματος. Αυτή λοιπόν είναι η ανησυχία τους, από εκεί πηγάζει αυτή η ανησυχία, έτσι ώστε να πάμε με ακόμα μικρότερες πλειοψηφίες για την κύρωση αυτής της Συνθήκης.

Δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε σε μία τέτοια λογική. Δεν

μπορούμε να συμφωνήσουμε σε μία λογική η οποία θέλει την κύρωση αυτών των Συμβάσεων, οι οποίες προβλέπουν και την εκχώρηση κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας μας, με τέτοιες οριακές πλειοψηφίες. Δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε στην Αναθεώρηση του άρθρου 28, συνεπώς, να πάμε σε ακόμα μικρότερες πλειοψηφίες.

Και με την ευκαιρία, εδώ μπαίνουν μία σειρά ζητήματα και θα ήθελα να τα αναδείξω:

Έγινε πολλή συζήτηση, όσον αφορά την κύρωση των Συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Φτάσαμε μάλιστα στο σημείο να αναγορεύεται η υπεροχή του Κοινοτικού Δικαίου απέναντι στο Ελληνικό Σύνταγμα, άλλοτε ευθέως και άλλοτε εμμέσως. Σε ποια βάση στηριζόταν όλη αυτή η φιλολογία; Από πού και ως πού η υπεροχή του Κοινοτικού Δικαίου απέναντι στο Ελληνικό Σύνταγμα, από πότε θεσμοθετήθηκε και μάλιστα ερήμην του ελληνικού λαού μία τέτοια εξέλιξη;

Βεβαίως, σαν δικαιολογητική βάση στο τέλος-τέλος εμφανίστηκε ότι ναι μεν τυπικά δεν υπερισχύει το Κοινοτικό Δίκαιο, αλλά πρέπει όμως η χώρα μας να σπεύσει να εναρμονίσει το Δίκαιο της προς το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε αντίθεση και με την επιταγή συγκεκριμένων συνταγματικών διατάξεων. Και αναφέρομαι στο άρθρο 14, όσον αφορά τον Βασικό Μέτοχο και τα Μ.Μ.Ε..

Δεν μπορούμε να αποδεχούμε τέτοιες λογικές και επαναλαμβάνω, δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε στην αναθεώρηση του άρθρου 28, γιατί μας πάει σε ακόμα πιο αντιδραστική κατεύθυνση.

Όσον αφορά τώρα στα άλλα δύο άρθρα που αναφέρονται στα ζητήματα οικονομικής διαχείρισης και προϋπολογισμού του κράτους, δηλαδή στα άρθρα 78 και 79:

Το άρθρο 78 θέλει την Κύρωση Παροχής Εγγυήσεων με ειδικούς τυπικούς νόμους που θα ψηφίζονται από τη Βουλή. Γίνεται μία προσπάθεια να εμφανιστεί ότι είναι ένα άρθρο το οποίο θα συμβάλει και στον εξορθολογισμό των οικονομικών της διαχείρισης, αλλά και ένα άρθρο το οποίο θα συμβάλει στη βελτίωση του κλίματος της διαφάνειας, όσον αφορά την οικονομική διαχείριση.

Εδώ μπαίνουν ζητήματα. Αυτοί είναι οι πραγματικοί λόγοι; Ο εξορθολογισμός των δαπανών και της διαχείρισης; Εδώ έχουμε να κάνουμε με συγκεκριμένες πολιτικές, που κατά κύριο λόγο κατευθύνονταν οι εγγυήσεις του δημοσίου. Να βάλουμε αυτό το ερώτημα. Κατά κύριο λόγο δίνονταν σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή σε δημόσιες επιχειρήσεις, στα νοσοκομεία, στις λεγόμενες Δ.Ε.Κ.Ο.. Δηλαδή, στις επιχειρήσεις οι οποίες παρείχαν ένα κοινωνικό έργο ή στα ασφαλιστικά ταμεία και δίνονταν εγγυήσεις όχι για να λύσουν φυσικά το πρόβλημα, αλλά γιατί με συγκεκριμένες πολιτικές οδηγήθηκαν είτε η Τοπική Αυτοδιοίκηση είτε τα ασφαλιστικά ταμεία στο δανεισμό, γιατί το κράτος δεν εκπλήρωνε τις υποχρεώσεις της χρηματοδότησης.

Συγκεκριμένη ιστορία για το κάθε ένα ζήτημα: Για παράδειγμα, στην Τοπική Αυτοδιοίκηση παρακάμπτονταν αυθαίρετα οι πόροι και όλα αυτά τα χρόνια μεταβιβάζονταν αρμοδιότητες, συνεπώς, αυξάνονταν οι υποχρεώσεις της, στους ασφαλιστικούς οργανισμούς, τα αποθεματικά των ασφαλιστικών ταμείων έγιναν φύλλο και φτερό, αφού για δεκαετίες κυριολεκτικά ξεζουμίστηκαν από το μεγάλο κεφάλαιο είτε με τις χαμηλότοκες καταθέσεις είτε μέσα από το Χρηματιστήριο με την επένδυσή τους σε μετοχές. Αφού λοιπόν το κράτος δεν εκπλήρωνε τις υποχρεώσεις του, για να μπαλώσει κάποιες τρύπες έσπρωχνε τους οργανισμούς αυτούς στη δανειοδότηση και έμπαινε το ίδιο σαν εγγυητής.

Επομένως, δεν είναι το ζήτημα του εξορθολογισμού των δαπανών, αλλά άλλες είναι οι σκοπιμότητες οι οποίες υποκρύπτονται μέσα από αυτήν τη διάταξη. Στην πραγματικότητα θα δυσκολέψει, θα περιοριστεί στο ελάχιστο η όποια χρηματοδότηση, έστω και με τη μορφή της κρατικής εγγύησης προς αυτούς τους οργανισμούς, αφού οι αλλαγές οι οποίες δρομολογούνται, κινούνται προς μία κατεύθυνση που στοχεύουν στην παραπέρα εμπορευματοποίηση των υπηρεσιών που παρέχονται είτε από τις πρώην Δ.Ε.Κ.Ο. είτε από την Τοπική Αυτοδιοίκηση,

όπως ανάθεση αρμοδιοτήτων, απαλλαγή του κράτους από υποχρεώσεις του σε τομείς της πρόνοιας, της υγείας και των άλλων κοινωνικών τομέων. Με την ανάθεσή τους στην Τοπική Αυτοδιοίκηση τα βάρη πηγαίνουν στους οργανισμούς αυτούς.

Αυτός είναι βασικά ο λόγος για να κλείσει ακόμα περισσότερο η στρόφιγγα χρηματοδότησης και όχι φυσικά ο εξορθολογισμός των δαπανών.

Όσον αφορά στο ζήτημα της διαφάνειας, αν θέλαμε μέτρα που θα συνέβαλαν ουσιαστικά στην κατοχύρωση και στη διεύρυνση της διαφάνειας, θα θεσμοθετούνταν μέτρα που θα ενίσχυαν τον κοινωνικό, λαϊκό έλεγχο απέναντι σ' όλους αυτούς τους οργανισμούς και τις επιχειρήσεις, όπως επανειλημμένα έχει ζητήσει το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

Επειδή λοιπόν η αλλαγή αυτή εναρμονίζεται με γενικότερες πολιτικές που θέλουν την εμπορευματοποίηση αυτών των τομέων, την παράδοσή τους και τη λειτουργία τους με όρους ελεύθερου ανταγωνισμού, γι' αυτό και δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε στην αναθεώρηση του άρθρου 78.

Για την αναθεώρηση του 70 έχει γίνει πολλή συζήτηση στο παρελθόν και ήταν ένα από τα ζητήματα που κι εμείς ως Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας είχαμε αναδείξει. Ποιο δηλαδή; Να μπορεί η Βουλή να μην περιορίζεται σε μία τυπική κύρωση του προϋπολογισμού του κράτους με τη διαδικασία των κωδίκων, αλλά να γίνεται μία πιο ουσιαστική συζήτηση και να μπορεί με τη θέλησή της η Βουλή να διαμορφώνει και τα σχετικά κονδύλια.

Βεβαίως, δεν έχουμε αυταπάτες ότι θα λυθεί το πρόβλημα της οικονομικής πολιτικής, δεδομένου ότι η οικονομική πολιτική καθορίζεται από άλλες παραμέτρους, με βάση άλλα κριτήρια και είναι πριν απ' όλα η πολιτική και οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν καθορίσει και τους βασικούς άξονες της οικονομικής πολιτικής, αλλά και τις επιμέρους πλευρές. Είναι τα σύμφωνα σταθερότητας και μία σειρά από άλλες αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ουσιαστικά έχουν προδιαγράψει και προδιαγράφουν τον τρόπο με τον οποίο θα καταρτίζονται οι προϋπολογισμοί του κράτους. Παρ' όλα αυτά, θεωρούμε ότι είναι αναγκαία η αναθεώρηση αυτής της διάταξης ώστε να μπορεί η Βουλή με τη θέλησή της να διαμορφώνει τα κονδύλια.

Από την άλλη μεριά, δεν παραβλέπουμε δύο άλλα ζητήματα: Πρώτον ότι με τα καλπονοθευτικά εκλογικά συστήματα που ισχύουν στη χώρα μας και συνεπώς με την ανάδειξη της μειοψηφίας σε πλειοψηφία, επί της ουσίας δεν θα αλλάξουν και πολλά πράγματα, δεδομένου ότι η κυβερνητική πλειοψηφία πάντα θα καθορίζει και τα επιμέρους κονδύλια, όπως επίσης και το ζήτημα ότι ακόμα και αν από τη Βουλή διαμορφωθούν κονδύλια έστω σε επιμέρους πλευρές που θα έλυναν κάποια ζήτημα, πάλι είναι στην κρίση της εκτελεστικής εξουσίας να εφαρμόσουν ή να μην εφαρμόσουν αυτοί οι προϋπολογισμοί, όπως δείχνει και η εμπειρία άλλων χωρών.

Τι συμβαίνει σε άλλες χώρες, όπου η Βουλή έχει τη δυνατότητα να διαμορφώσει τέτοιου είδους κονδύλια; Η Βουλή μπορεί να ψηφίζει, για παράδειγμα, αυξημένες δαπάνες για τον τομέα της υγείας ή της παιδείας, όμως στην πραγματικότητα η κυβέρνηση, ο Υπουργός Οικονομικών, Ο Υπουργός Παιδείας να μην υλοποιούν αυτού του είδους τις δεσμεύσεις.

Μήπως αυτό δεν συμβαίνει και σήμερα στον κρατικό προϋπολογισμό; Είναι κοινό μυστικό σε όλους ότι σε μεγάλο βαθμό ο κρατικός προϋπολογισμός είναι πλασματικός. Με ποια έννοια το λέω αυτό; Ότι πάντα σε τομείς κοινωνικής ευαισθησίας ή καλύτερα, όπου η κοινωνία μας δείχνει μία αυξημένη ευαισθησία στα λαϊκά στρώματα –και αναφέρομαι στους τομείς της υγείας, της κοινωνικής πρόνοιας, της παιδείας– πάντα εγγράφονται περισσότερα κονδύλια απ' αυτά που δαπανώνται στο τέλος. Είναι γνωστή η μέθοδος των συγκρίσεων που γίνονται. Οι εκάστοτε κυβερνήσεις για να ωραιοποιήσουν την πολιτική τους, για να εμφανίσουν ένα πρόσωπο κοινωνικής ευαισθησίας, ότι δήθεν έχουν ένα αυξημένο ενδιαφέρον, συγκρίνουν αυτά που εγγράφουν στον προϋπολογισμό μ' αυτά που εκτέλεσαν την προηγούμενη χρονιά, όχι μ' αυτά που είχαν εγγράψει, αλλά μ' αυτά που είχαν εκτελέσει, έτσι ώστε να εμφανίζουν μία πλα-

σματικά μεγαλύτερη αύξηση αυτών των κονδυλίων.

Επίσης, δεν μας διαφεύγει από την προσοχή ότι δίπλα στον κρατικό προϋπολογισμό υπάρχει ένας άλλος προϋπολογισμός, ο οποίος διακινείται μέσω των ειδικών λογαριασμών των διαφόρων Υπουργείων.

Τα λέω όλα αυτά, γιατί βεβαίως, δεν πρόκειται η αλλαγή αυτή να επιφέρει κάτι το ριζικό, όμως επαναλαμβάνω ότι το ίδιο ζητούσαμε και συμφωνούμε στην αναθεώρηση του άρθρου 79, ώστε να έχει η Βουλή τη δυνατότητα να διαμορφώνει επιμέρους κονδύλια και να είναι στην κρίση του ελληνικού λαού να ασκεί πίεση προς αυτήν την κατεύθυνση. Συνεπώς, συμφωνούμε με την αναθεώρηση του άρθρου 79.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη – Ψαρούδα): Ευχαριστούμε τον κύριο συνάδελφο.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Μπενάκη, ας συνεχίσουμε με τον κ. Κουβέλη, γιατί οι απόψεις της Αριστεράς έχουν ιδιαίτερη σημασία σήμερα, λόγω του άρθρου 28. Αφορά υπερεθνικά σύνολα, όπως είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση. Εγώ θα μιλήσω μετά, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη – Ψαρούδα): Εδώ έχουμε τους συνάδελφους και θα τους ακούσουμε, κύριε Παναγιωτόπουλε.

Ο κ. Κουβέλης έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 28, η χώρα μπορεί να προβαίνει ελεύθερα, με νόμο που ψηφίζεται από την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών, σε περιορισμούς ως προς την άσκηση της εθνικής κυριαρχίας της, εφόσον αυτό υπαγορεύεται από σπουδαίο εθνικό συμφέρον, εφόσον δεν θίγει τα δικαιώματα του ανθρώπου και τις βάσεις του δημοκρατικού πολιτεύματος και εφόσον γίνεται με βάση τις αρχές τις ισότητας και με τον όρο της αμοιβαιότητας.

Η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας, αναφερόμενη στην παράγραφο 3 του άρθρου 28, θέλει την τροποποίηση του περιεχομένου αυτής της παραγράφου και υποστηρίζει, η Νέα Δημοκρατία, σύμφωνα με το γραπτό κείμενο, ότι «προκειμένου να αποσαφηνιστεί η δυνατότητα της συνδρομής της παραπάνω προϋπόθεσης για τη συμμετοχή της χώρας μας στις διαδικασίες της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης», προτείνεται η σχετική αναδιατύπωση της ερμηνευτικής δήλωσης στο άρθρο 28. Δηλαδή ότι το άρθρο 28 αποτελεί θεμέλιο για τη συμμετοχή της χώρας στις διαδικασίες της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Δεν προσδιορίζεται το περιεχόμενο της πρότασης που κατατίθεται από τη Νέα Δημοκρατία. Κατά συνέπεια, όχι μόνο ανιχνεύεται, αλλά βεβαιώνεται ότι θέλει να σχετικοποιήσει την πλειοψηφία, την ώρα που νομίζω ότι δημοκρατική ανάγκη όσο και αίτημα είναι η χώρα να αποφαίνεται με δημοψηφίσματα για ζητήματα που αναφέρονται στην εθνική της ανεξαρτησία, στην εθνική της κυριαρχία και βεβαίως, για ζητήματα που συνδέονται με τη συμμετοχή της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Φαίνεται ότι η Νέα Δημοκρατία δεν έχει διδαχθεί από όλα εκείνα που συνέβησαν στην Ευρώπη, ούτε από το δημοψήφισμα των Γάλλων, από το δημοψήφισμα των Ολλανδών, αναφορικά με τη λεγόμενη συνταγματική συνθήκη. Το παράδειγμα είναι ενδεικτικό.

Κατά συνέπεια, θα μπορούσε να αναθεωρηθεί το άρθρο 28 και ειδικότερα ως προς την παράγραφο 3, μόνο με την προϋπόθεση ότι θα είχαμε απόφαση για ζητήματα που αφορούν στον περιορισμό της άσκησης της εθνικής κυριαρχίας και όλα τα άλλα συναφή, με δημοψήφισμα και τίποτα πέραν αυτού. Κατά συνέπεια, καταψηφίζω τη σχετική πρόταση.

Σ' ό,τι αφορά το άρθρο 78, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ανεξάρτητα από το χαρακτήρα των εγγυήσεων του ελληνικού Δημοσίου για τον οποίο πράγματι θα μπορούσαμε να συζητήσουμε γενικότερα και να υποστηρίξουμε την άποψη ότι είναι πολλές οι φορές, όπου οι εγγυήσεις του ελληνικού Δημοσίου δεν δόθηκαν και δεν δίνονται με βάση και με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον. Με το δεδομένο ότι υπάρχει η διαδικασία των εγγυήσεων του ελληνικού Δημοσίου προς τρίτους, θα έλεγα ότι με προβληματίζει η πρόταση που γίνεται, με την έννοια ότι θα ήταν προτιμότερο ένας ειδικός τυπικός νόμος κάθε φορά να

ρυθμίζει το σχετικό θέμα. Είναι προτιμότερο να έχουμε ένα νόμο ελεγχόμενο από τη Βουλή αναφορικά με τη χορήγηση εγγυήσεων του ελληνικού Δημοσίου προς τρίτους, κυρία Πρόεδρε, παρά να μείνουμε σ' αυτήν την αδιαφανή διαδικασία, ακριβέστερα στη διαδικασία η οποία δεν ελέγχεται από το ελληνικό Κοινοβούλιο και η οποία αφορά στην παροχή εγγυήσεων του ελληνικού Δημοσίου προς τρίτους. Επιφυλάσσομαι να μιλήσω ειδικότερα για την πρόταση αυτή κατά τη διαδικασία της ψηφοφορίας, αλλά προσεγγίζω με ενδιαφέρον την πρόταση που γίνεται, διότι επαναλαμβάνω ότι είναι προτιμότερο να έχουμε ένα νόμο που θα υπόκειται στη βάση του ελληνικού Κοινοβουλίου, παρά να έχουμε παροχή εγγυήσεων του ελληνικού Δημοσίου προς τρίτους, χωρίς να το γνωρίζει η Βουλή.

Σε ό,τι αφορά το άρθρο 79, για τη συζήτηση και τη ψήφιση του προϋπολογισμού, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ανεξάρτητα από το χαρακτήρα του εκάστοτε κρατικού προϋπολογισμού, ένας χαρακτήρας ο οποίος κρίνεται με βάση την πολιτική αξιολόγηση που ο καθένας κάνει κάθε φορά, είναι αναγκαίος αυτός ο προϋπολογισμός να υπόκειται πραγματικά στον έλεγχο και στη διαδικασία αναθεώρησης των κονδυλίων από τη Βουλή των Ελλήνων. Η σχετική διαδικασία η οποία χρόνια είναι καθιερωμένη, αναφορικά με τη ψήφιση του προϋπολογισμού δεν υπηρετεί την ουσιαστική παρουσία του Ελληνικού Κοινοβουλίου για ένα νομοθέτημα το οποίο είναι εξαιρετικά σημαντικό.

Εμείς νομίζουμε ότι πρέπει να αναθεωρηθεί το άρθρο 79 του Συντάγματος. Ο προϋπολογισμός να κατατίθεται εν σχεδίο πριν από πέντε ή και έξι μήνες, να λειτουργεί ειδική υπηρεσία –αναλυτικά, κυρία Πρόεδρε, έχουμε καταθέσει τη σχετική πρόταση στη Βουλή των Ελλήνων– και να μπορούν οι Βουλευτές, αλλά όχι μόνο οι Βουλευτές, αλλά και κοινωνικοί φορείς να λαμβάνουν γνώση της πρότασης που κατατίθεται εν σχεδίο για τον κρατικό προϋπολογισμό. Και αφού ο κρατικός προϋπολογισμός θα υπόκειται σε έναν έλεγχο δημοσίου διαλόγου, να έρχεται μετά στη Βουλή και να υπάρχει η δυνατότητα της Βουλής να αλλάζει, να ανακαθορίζει, να μετακινεί κονδύλια. Αυτό θα είναι μία ουσιαστική διαδικασία, διότι δεν μπορώ να αντιληφθώ να υπάρχουν τριακόσιοι Βουλευτές και να μην έχει κάποιος από αυτούς ή κάποιοι από αυτούς δικίο αναφορικά με τον ανακαθορισμό κάποιων κονδυλίων.

Η διαδικασία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η οποία ισχύει αναφορικά με την ψήφιση του κρατικού προϋπολογισμού, δεν τιμά ούτε τη σημαντικότητα του σχετικού νομοθετήματος, αλλά ούτε και τη λειτουργία του Κοινοβουλίου, το οποίο έχει αυστηρά παρακολουθηματική σχέση προς την πρόταση της εκάστοτε κυβέρνησης, για τον κάθε φορά φερόμενο για ψήφιση κρατικό προϋπολογισμό.

Ψηφίζουμε κατά συνέπεια, κυρία Πρόεδρε, και στη βάση των όσων προανέφερα, την αναθεώρηση του άρθρου 79.

Επιτρέψτε μου τη συμπλήρωση ότι στο πλαίσιο αναθεώρησης του άρθρου 79 θα ήταν χρήσιμο να υπάρξει και ρύθμιση συνταγματικής περιωπής αναφορικά με αυτήν την αμαρτωλή ιστορία των ειδικών λογαριασμών. Οι ειδικοί λογαριασμοί δεν πρέπει να υπάρχουν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Θυμηθείτε την πρόσφατη πολιτική μας ιστορία με τους εκατόν είκοσι ειδικούς λογαριασμούς, οι οποίοι δεν υπόκεινται στον έλεγχο της Βουλής, δεν έχουν τη διαφάνεια που έχει στο βαθμό που την έχει, ο κρατικός προϋπολογισμός και πάρα πολλές φορές δεν ελέγχονται και από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Τα όσα συνιστούν διαδικασίες αδιαφάνειας και έχουν προκύψει, επαναλαμβάνω και στην πρόσφατη πολιτική ιστορία αυτού του τόπου, έχουν σχέση με την αμαρτωλή υπόθεση των ειδικών λογαριασμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κουβέλη.

Συνάγω ότι στο άρθρο 78 και στο άρθρο 79 είναι θετική η τοποθέτηση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΑΓΑΚΗΣ: Θετική ψήφος είπε, όχι τοποθέτηση, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Την ψήφο θα τη δώσει, όταν θα ψηφίσουμε.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Και άποψη έχω, αλλά θα εκφραστώ με

τη ψήφο μου με το άρθρο 78.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Παναγιωτόπουλος έχει το λόγο.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το άρθρο 28 το οποίο συζητούμε σήμερα, την παράγραφο 3 και την ερμηνευτική δήλωση του Συντάγματος, είναι ένα άρθρο το οποίο, επιτρέψτε μου να πω, έχει ιδιαίτερη πολιτική βαρύτητα, διότι αφορά ένα μέρος της διαδικασίας ενσωμάτωσης του πρωτογενούς ευρωπαϊκού δικαίου στην ελληνική έννομη τάξη. Αυτή η ανάγκη προκύπτει από το γεγονός ότι δίπλα στα εθνικά κράτη, τα οποία αποτέλεσαν μετά τον Ευρωπαϊκό Διαφωτισμό και τη μεγάλη ιστορική πραγματικότητα μέχρι τουλάχιστον τον 20ο αιώνα, έχουν αναπτυχθεί υπερεθνικές οντότητες. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μία τέτοια υπερεθνική οντότητα. Κανείς δεν μας εξανάγκασε να είμαστε μέλη της. Με την ελεύθερη βούληση του ελληνικού λαού, όπως και των υπολοίπων ευρωπαϊκών λαών βρισκόμαστε στην κοινή ευρωπαϊκή οικογένεια.

Δεν είπα κανείς –γι' αυτό ήθελα να ακούσω τις απόψεις των συναδέλφων της Αριστεράς, γιατί παρακολουθώ με πολύ προσοχή τον ευρωσκεπτικισμό που αναπτύσσεται και στην Ελλάδα από ορισμένες πλευρές– ότι ως Νέα Δημοκρατία επικροτούμε ό,τι λέγεται ή ό,τι γίνεται στο πεδίο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παραμένουμε το πλέον συνεπές φιλοευρωπαϊκό κόμμα στην Ελλάδα, όχι γιατί πιστεύουμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση διαμαγείας θα μας λύσει όλα τα προβλήματα, αλλά γιατί πιστεύουμε ότι οι διαδικασίες της απομόνωσης και της περιχαράκωσης στη λογική των εθνικών συνόρων, όπως διαμορφώθηκε στις αρχές του 20ου αιώνα, είναι διαδικασίες που δεν βλέπουν στο μέλλον.

Μπορούμε να είμαστε φανατικά Έλληνες και Ελληνίδες πολίτες και ταυτόχρονα ευρωπαίοι πολίτες και πολίτες του κόσμου. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι πρέπει να αντιληφθούμε ποιοι είναι οι μηχανισμοί μέσω των οποίων μπορεί η Ελλάδα να αποτελέσει έναν ισχυρό αρμό στην ευρωπαϊκή οικογένεια, χωρίς να αφαιρέσει τίποτε από την ελληνική ιδιαιτερότητα, χωρίς να χάσει τίποτε από την εθνική της προσωπικότητα, χωρίς να απεμπολήσει τίποτε από την εθνική της αξιοπρέπεια.

Να κρατήσουμε τους θεσμούς μας, την παράδοσή μας, την ιστορία μας, τη γλώσσα μας, την πολύτιμη παράδοσή μας στα θέματα πολιτισμού. Άλλωστε, η Ευρώπη μάς θέλει με τις αποσκευές μας γεμάτες Ελλάδα. Μία Ελλάδα κενή περιεχομένου, μία Ελλάδα με διαχειριστική σκέψη και διαχειριστική άποψη για το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, είναι ένα «πουκάμισο αδειανό», για να παραφράσω τον ποιητή, για τους Ευρωπαίους.

Αλλά το να είμαι στην Ευρώπη, σημαίνει να παρακολουθώ συνειδητά και τις ευρωπαϊκές διαδικασίες, σημαίνει να αντιλαμβάνομαι ποιες είναι οι υποχρεώσεις μου και ποια είναι τα δικαιώματά μου. Σημαίνει, να επιλέγω το πεδίο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως ένα ζωντανό πεδίο καθημερινών πολιτικών, θεσμικών και κοινωνικών αγώνων για να πείθουμε εαυτούς και αλλήλους, να βρίσκουμε συνθέσεις και συναινέσεις, μέσω των οποίων η Ευρώπη θα γίνεται θεσμικά ισχυρότερη, οι ευρωπαϊκές χώρες αναπτυξιακά θα αναβαθμίζονται όλο και περισσότερο, η κοινωνική δικαιοσύνη θα εμπεδώνεται όλο και περισσότερο στους ευρωπαϊκούς λαούς και ο Ευρωπαίος πολίτης θα αισθάνεται περισσότερο ασφαλής, περισσότερο ευτυχής, με υψηλότερο επίπεδο διαβίωσης, με περισσότερα πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα.

Αυτά δεν λύνονται δια μαγείας. Δεν είπε κανείς ότι η Ευρώπη έχει το μαγικό ραβδί να δώσει λύσεις σε όλους και σε όλα. Όχι. Αλλά σκεφτείτε τι σημαίνει να μετέχεις στην ευρωπαϊκή οικογένεια, σκεφτείτε τι σημαίνει να είσαι απ' έξω από την ευρωπαϊκή οικογένεια. Κοιτάξτε σήμερα, πώς χώρες, οι οποίες μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο βρέθηκαν στο πεδίο του Ανατολικού Συμφώνου, του Συμφώνου της Βαρσοβίας, ακολούθησαν τη μοίρα αυτού του χώρου στα τέλη της δεκαετίας του '90 και συνωθούνται σήμερα στον προθάλαμο των ευρωπαϊκών θεσμών, χτυπούν την πόρτα, πιέζουν να μπουν μέσα.

Σκεφτείτε, λοιπόν, πού θα ήταν σήμερα η Ελλάδα. Σε ποια ταχύτητα ανάπτυξης και σε ποιες γεωστρατηγικές και γεωπολι-

τικές σταθερές θα την είχαν υπαγάγει οι ισχυροί του κόσμου, εάν ο Κωνσταντίνος Καραμανλής τότε δεν είχε βρει το θάρρος, την τόλμη, την παρρησία, δεν είχε την αποφασιστικότητα για να εντάξει την Ελλάδα εγκαίρως στην πρώτη ταχύτητα – στη δεύτερη ουσιαστικά ταχύτητα, για να ακριβολογούμε ιστορικά- των εντεταγμένων χωρών στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Αυτά για να μην ξεχνιόμαστε.

Ακούγονται πολλά στην Ελλάδα μεταξύ ευρωσκεπτικισμού και «ευρωλιγούρας». Ακούμε και την έκφραση, «οι ευρωλιγούρηδες».

Όχι, είμαστε στην Ελλάδα, είμαστε στην Ευρώπη, προβληματιζόμαστε για τα κακώς κείμενα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δίνουμε τη μάχη μέσα στους ευρωπαϊκούς θεσμούς για να αλλάξουν πράγματα, παρακολουθούμε τον κοινό προβληματισμό και άλλων ευρωπαϊκών λαών.

Πριν από λίγη ώρα κοιτούσαμε μαζί με τους συναδέλφους κ. Μπούγα και κ. Μπούρα εδώ τα σημερινά δημοσιεύματα που αναφέρονται στα διαδραματισθέντα στο βρετανικό κοινοβούλιο χθες, όπου υπήρχε μία εντονότατη σύγκρουση του Πρωθυπουργού των Εργατικών, του κ. Μπράουν, με τα υπόλοιπα κόμματα, για το πώς πρέπει να εγκριθεί και για το αν πρέπει να γίνει δημοψήφισμα, για να εγκριθεί η μεταρρυθμιστική συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αυτά τα παρακολουθούμε. Δεν λέμε ότι είναι θέσφατο ό,τι λέει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν λέμε ότι είναι το φάρμακο για «πάσα νόσο» η Ευρωπαϊκή Ένωση. Λέμε όμως ότι είναι ένα πεδίο αναβαθμισμένο για τον ελληνικό λαό, για να δίνουμε και να κερδίζουμε μάχες.

Είναι μία οικογένεια, στην οποία βρεθήκαμε χάρη στην ιστορική τόλμη και την πρωτοβουλία του Κωνσταντίνου Καραμανλή. Και βεβαίως υπηρετήθηκε, επιτρέψτε μου να πω, με αντιφάσεις και προβλήματα από ολόκληρο τον ελληνικό λαό και από όλες τις κυβερνήσεις από τότε μέχρι σήμερα και πρέπει να έχουμε το θάρρος να το πούμε.

Η Ελλάδα όμως συμμετέχει. Η Ελλάδα δεν είναι παρακολουθήμα, η Ελλάδα δεν είναι ουραγός. Η Ελλάδα δεν είναι ένα παθητικό παράρτημα, το οποίο σύρεται δεξιά-αριστερά. Η Ελλάδα έχει άποψη, έχει παρέμβαση, προβληματίζεται, παρακολουθεί, διαφωνεί, συμφωνεί, συμβάλλει στο να γίνουν αλλαγές, συμμετέχει.

Αυτή, λοιπόν, η πρόταση για το άρθρο 28 αφορά ακριβώς αυτήν τη διαδικασία συναρμογής, θα λέγαμε, της ελληνικής εννόμου τάξεως προς το πρωτογενές κοινοτικό δίκαιο, το οποίο παράγεται στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Λέμε, λοιπόν κάτι και είμαστε σαφείς, το εξειδικεύουμε, διότι η διατύπωση που υπάρχει σήμερα στην ισχύουσα διάταξη του άρθρου 28, παράγραφος 3, είναι πολύ γενικότερη. Το εξειδικεύουμε και λέμε στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 28, προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής: «Για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο των κανόνων του πρωτογενούς κοινοτικού δικαίου εφαρμόζεται η διαδικασία της παραγράφου αυτής». Νομίζω ότι τα θέματα αυτά είναι σαφή.

Τώρα, στο άρθρο 78, αν ανατρέξουμε στην πραγματικότητα και ιδιαίτερα, επιτρέψτε μου να πω, στα όσα έγιναν επί των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., θα δούμε ποια είναι η μοίρα των κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας. Συνέβη, κυρία Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, και κατά την περίοδο του 1990-1993, την περίοδο της διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας τότε με Πρωθυπουργό τον Κώστα Μητσotάκη, συμβαίνει και στις μέρες μας.

Η Κυβέρνηση ανέλαβε τα δημόσια πράγματα της χώρας, η Κυβέρνηση έλεγχε τα δημοσιονομικά και τη δημοσιονομική κατάσταση της χώρας και από μέρα σε μέρα, όπως έγραφαν και οι εφημερίδες, «έσκαγαν» οι εγγυήσεις που είχαν δοθεί από το ελληνικό Δημόσιο προς τρίτους και αφορούσαν κυρίως τις Δ.Ε.Κ.Ο., που ευρίσκοντο υπό τον έλεγχο του Δημοσίου, με αποτέλεσμα να δημιουργείται ένας κλοιός χρεών, επαλλήλων χρεών, διαδοχικών για το ελληνικό Δημόσιο, που οδηγούσαν τη χώρα σε οικονομική και σε δημοσιονομική κρίση.

Αυτή, λοιπόν, η ιστορία, ότι το ελληνικό Δημόσιο παρέχει σε οποιαδήποτε Δ.Ε.Κ.Ο., προς τρίτους, οποιαδήποτε εγγύηση και

στη συνέχεια οι τρίτοι κάνουν το δικό τους παιχνίδι, ξεδεύουν τα χρήματα του ελληνικού λαού, διαχειρίζονται εσφαλμένα την περιουσία του Δημοσίου και κάποια στιγμή καταπίπτουν οι εγγυήσεις που έχουν δοθεί και καλείται το ελληνικό Δημόσιο –ποιος είναι το ελληνικό Δημόσιο; Ο ελληνικός λαός- να πληρώσει, όλη αυτή η ιστορία, πρέπει να τελειώσει.

Γιατί; Γιατί είδατε τι εξυπηρέτησε στην εικοσαετία του ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Εξυπηρέτησε μία απέραντη πελατειακή φαυλότητα σε πολλούς κρίσιμους τομείς του Δημοσίου. Έβαζαν τις κομματικές διοικήσεις, έπαιρναν οι κομματικές διοικήσεις τις εγγυήσεις του Δημοσίου, υπέγραφαν, ξόδευαν, διόριζαν, τακτοποιούσαν ημετέρους και κάποια στιγμή κατέπιπταν οι εγγυήσεις υπέρ του ελληνικού Δημοσίου και καλείτο ο ελληνικός λαός να πληρώσει τα πεπραγμένα της κάθε πράσινης κλαδικής και της κάθε είδους κομματικής νομενκλατούρας. Αυτά έγιναν στην Ελλάδα.

Λοιπόν, η πρότασή μας είναι σαφής: εγγυήσεις του ελληνικού Δημοσίου προς τρίτους παρέχονται μόνο με ειδικό τυπικό νόμο. Τελείωσε. Πάει η εποχή που με μία υπογραφή της εκτελεστικής εξουσίας ήταν μια τεράστια πύλη φαυλότητας, διαφθοράς στο δημόσιο βίο, μία ισχυρή σπονδή προς την ενίσχυση και την επέκταση του πελατειακού κομματικού κράτους των κλαδικών. Λοιπόν, σε αυτήν την ιστορία ούτε θέλουμε ούτε πρέπει να συμμετέχουμε. Εγγυήσεις του ελληνικού Δημοσίου προς τρίτους παρέχονται μόνο με ειδικό τυπικό νόμο.

Τώρα, στο άρθρο 79 –και κλείνω- υπάρχει ένα θέμα με τον προϋπολογισμό. Χαίρομαι, γιατί παρατηρείται μία σύγκλιση σε αρκετά σημεία, σοβαρά σημεία κατά τη γνώμη μου. Εμείς προτείνουμε η Βουλή να έχει τη δυνατότητα επιμέρους προβλέψεων του προϋπολογισμού. Γιατί πρέπει να πούμε ότι σε κάποια σημεία είναι και «παρά φύση» αυτή η διαδικασία, να ερχόμαστε δηλαδή εκ των υστέρων να ασχολούμεθα με τον προϋπολογισμό, τη στιγμή που τα πάντα έχουν προαποφασιστεί.

Να το πω πολύ απλά: δεν πρόκειται να τα χαλάσουμε, ούτε να διαφωνήσουμε σε αυτά τα σημεία, διότι πολλά απ' αυτά αποτελούν κοινό τόπο, κοινή κατάκτηση της κοινής λογικής, πόσω μάλλον πρέπει να αποτελούν κοινή κατάκτηση και των πολιτικών δυνάμεων σε αυτό το ιερό πεδίο του Εθνικού Κοινοβουλίου.

Με αυτές τις σκέψεις, θέλω να πω, κυρία Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, και να κλείσω, ότι ουσιαστικά εισερχόμεθα από την επόμενη βδομάδα στην τελική ευθεία της πολύ σοβαρής εργασίας που γίνεται σε αυτήν την αίθουσα. Και αυτή η τελική ευθεία πρέπει να είναι για όλους μας –και μην παρεξηγηθώ, δεν είμαι σε θέση ούτε να συμβουλευτώ, ούτε να προτρέψω κανέναν από μας, το λέω για τον εαυτό μου πριν από όλα- μία διαδικασία ωρίμανσης των σκέψεων, προβληματισμού, περίσκεψης, για το πού πρέπει να καταλήξουμε.

Επαναλαμβάνω για μία ακόμη φορά –και ίσως να γίνομαι κουραστικός και επίμονος, αλλά πρέπει να το επαναλάβω και σήμερα- ότι σε αυτές τις τελευταίες μέρες, καθώς πια θα αρχίσει η αντίστροφη μέτρηση για τη δρομολόγηση των σχετικών συζητήσεων και των ψηφοφοριών στην Ολομέλεια της Βουλής, η τελική αποφασιστική φάση, θα αναμετρηθούμε όλοι με τις ευθύνες μας απέναντι στους θεσμούς και –μην το θεωρήσετε μεγάλη κουβέντα- με την ευθύνη που έχουμε απέναντι στον ιστορικό του μέλλοντος.

Θα πετάξουμε στα σκουπίδια αυτήν τη διαδικασία; Θα αφήσουμε κάποιους από τους ανεύθυνα δημοσιολογούντες και δημοσιογραφούντες να δώσουν την εντύπωση στον ελληνικό λαό ότι μαζεύομαστε κάποιες ώρες, σκύβουμε πάνω στα βιβλία, διαλεγόμαστε, συμφωνούμε και διαφωνούμε, διατυπώνουμε επιχειρήματα, βουτάμε το μυαλό μας στη νομική, ακαδημαϊκή και επιστημονική σκέψη, για να περνάει η ώρα; Μία απέραντη διαδικασία αυτοϊκανοποίησης του πολιτικού συστήματος και των πολιτικών του λειτουργών; Ή θα καταλήξουμε σε αποτέλεσμα;

Εμείς, ξαναλέω, κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, είμαστε εδώ ως Νέα Δημοκρατία, για να βγούμε απ' αυτήν την αίθουσα και να πάμε στην Ολομέλεια έχοντας καταλήξει σε αποτέλεσμα. Θα είναι νίκη της Δημοκρατίας, θα είναι νίκη του πολιτικού συστήματος, θα είναι νίκη όλων των κομμάτων από

οπουδήποτε και αν το βλέπει κάποιος, από οποιαδήποτε ιδεολογική αφετηρία και αν εκκινεί. Δεν μπορούμε να βγούμε απ' αυτήν την αίθουσα χωρίς αποτέλεσμα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Παναγιωτόπουλο.

Πριν δώσω το λόγο στον κ. Πλεύρη, θα ήθελα να κάνουμε μία συνεννόηση για την περαιτέρω διαδικασία της επομένης βδομάδας. Την ερχόμενη Τετάρτη θα συζητηθεί η ενότητα που αφορά τη Δικαιοσύνη. Για τις 10.30' συμφωνείτε να οριστικοποιηθεί;

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, έχει ένα πρόβλημα ο κύριος συνάδελφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το ξέρω, γι' αυτό το θέτω.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Το συζητήσαμε, για να ξεκινήσουμε στις 11.00', γιατί πάλι αργούμε όταν λέμε 10.30'. Να ξεκινήσουμε στις 11.00' και προτείνω να προηγηθεί ο κ. Μαργκογιαννάκης ως ειδικός αγορητής, για να μπορέσουμε να τον απεμπλέξουμε εγκαίρως, επειδή υπάρχει μία σύσκεψη για τις καταστροφές στην Κρήτη στο Υπουργείο Γεωργίας, να τον δευκολλήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Επομένως, παραμένουμε στις 11.00' και στις 11.10', το πολύ 11.15' αρχίζουμε και θα προηγηθεί ο κ. Μαργκογιαννάκης.

Επίσης, θα ήθελα να σας πω ότι έχω ένα ταξίδι την Πέμπτη και γι' αυτό θα σας πρότεινα να μην κάνουμε συνεδρίαση την Πέμπτη.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Να μην κάνουμε συνεδρίαση, κυρία Πρόεδρε.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Καλό σας ταξίδι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Είναι η ενότητα για τη Δημόσια Διοίκηση, την οποία προτείνω να κάνουμε την παραπάνω Τετάρτη, στις 19 Μαρτίου. Καθώς είδα, μάλιστα, μετά από αυτήν την ενότητα ακολουθεί η τελευταία, η οποία, κατά την εκτίμησή μου, δεν έχει μεγάλη συζήτηση.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν μπορεί να σταθεί μόνη της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Δεν μπορεί να σταθεί μόνη της, γιατί είναι οι προτάσεις των Βουλευτών στις οποίες όλοι έχουμε συμφωνήσει. Δεν είναι, δηλαδή, προτάσεις που ανατρέπουν σοβαρές καταστάσεις και θα έλεγα να ενοποιήσουμε τις δύο τελευταίες ενότητες.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Να το ενσωματώσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Οπότε, η τελευταία μας συνεδρίαση, με τις δύο τελευταίες ενότητες για τη Δημόσια Διοίκηση και τα τελευταία άρθρα θα είναι στις 19 Μαρτίου. Συμφωνείτε, φαντάζομαι.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Συμφωνούμε. Δηλαδή θα έχουμε άλλες δύο συνεδριάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Θα έχουμε άλλες δύο συνεδριάσεις και θα πρέπει, εν τω μεταξύ, να συμφωνήσουμε πότε θα κάνουμε την ψηφοφορία, η οποία θα εξαρτηθεί και από το χρόνο κατά τον οποίο θα σας δώσω ως Πρόεδρος την τελική προτεινόμενη διατύπωση για ψηφοφορία, σύμφωνα και με τις συζητήσεις που έχουν διεξαχθεί. Οι εισηγητές θα πρέπει να συντάξουν τις εισηγήσεις τους, όπως και οι ειδικοί εισηγητές, για να μην καθυστερήσουμε την έκδοση αυτής της έκθεσης.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κ. Πλεύρης εκ μέρους του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, από την προηγούμενη φορά είχαμε πει ότι η συγκεκριμένη ενότητα δεν θα έχει ενδεχομένως τόσο μεγάλη συζήτηση, όπως άλλες ενότητες.

Εμείς πιστεύουμε ότι το άρθρο 28, με τη διαμορφωμένη κατάσταση της παγκοσμιοποίησης της Ενωμένης Ευρώπης, είναι ίσως πλέον η κορωνίδα του Ελληνικού Συντάγματος, μαζί βέβαια με τις βασικές διατάξεις του πολιτεύματος, υπό την

έννοια ότι, αναλόγως πώς θα τη θέσουμε, μπορούμε να αποφασίσουμε πώς βλέπουμε το Ελληνικό Σύνταγμα μέσα στην Ενωμένη Ευρώπη. Το βλέπουμε ως ένα νόμο που υστερεί του ευρωπαϊκού κεκτημένου ή το βλέπουμε ως τον καταστατικό χάρτη της χώρας, πράγμα που σημαίνει ότι η οποιαδήποτε συμφωνία –και όπως πρέπει να είναι, άλλωστε– υπόκειται του Συντάγματος;

Εμείς θεωρούμε αυτήν τη στιγμή ότι η όλη διαδικασία, όπως εξελίσσεται, είναι προς μία ενσωμάτωση ουσιαστικά όλου του Ευρωπαϊκού Δικαίου στο Ελληνικό Σύνταγμα. Και επειδή δεν μπορούμε να πούμε ευθέως ότι το Ευρωπαϊκό Δίκαιο –το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα δεν υπάρχει και δεν θέλουμε να υπάρξει ποτέ– είναι ανώτερο και επικρατεί του Συντάγματος, γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο κάθε φορά προσπαθούμε να ερμηνεύουμε το Σύνταγμα βάσει του ευρωπαϊκού κεκτημένου. Και ειπώθηκε πολλές φορές, ακόμη και εδώ στην Αίθουσα, σε προηγούμενες διατάξεις, όταν πηγαίναμε να κάνουμε αναθεωρήσεις άρθρων, ότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έχει αποφανθεί το τάδε ή το δείνα. Μα, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου υπόκειται του Συντάγματος, σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1, οπότε δεν είναι δυνατόν ούτε η νομολογία του Ε.Δ.Δ.Α. ούτε η νομολογία ούτε του Δ.Ε.Κ. μας υποχρεώνουν να προβαίνουμε σε αναθεωρήσεις του Συντάγματος. Αυτό πρέπει να το συμφωνήσουμε. Διαφορετικά, να φέρουμε απ' ευθείας εδώ πέρα το ευρωπαϊκό κεκτημένο και να μην κάνουμε όλες αυτές τις συζητήσεις.

Το άρθρο 28 παράγραφος 3 δεν έχει λογική συνοχή, κατά την άποψή μας, όπως τοποθετείται. Έχουμε το άρθρο 28 παράγραφος 2. Τι λέει το άρθρο 28 στην παράγραφο 2; Λέει ότι, για να εκχωρηθούν αρμοδιότητες του Συντάγματος, χρειάζεται πλειοψηφία 3/5 των Βουλευτών. Και έρχεται η παράγραφος 3 που εκχωρεί, εάν θέλετε, κάτι μεγαλύτερο από αυτό της παραγράφου 2. Εκχωρεί την εθνική κυριαρχία ή μέρος της εθνικής κυριαρχίας και έχει μικρότερο αριθμό ψήφων, μικρότερο ποσοστό, από ό,τι έχει η παράγραφος 2.

Εμείς είμαστε τελείως αντίθετοι σε αυτήν την λογική. Δεν είναι δυνατόν η απλή πλειοψηφία να αποφασίζει για εκχώρηση της εθνικής κυριαρχίας. Και ξέρετε, αυτές οι λογικές που μπαίνουν για το εθνικό συμφέρον, για το δημοκρατικό πολίτευμα και για τα δικαιώματα του ανθρώπου στην πράξη δεν ξέρουμε ποιος θα το ερευνήσει αυτό το θέμα. Δηλαδή, πάλι η πλειοψηφία της Κυβέρνησης θα ερευνήσει εάν συντρέχουν οι συγκεκριμένες προϋποθέσεις και θα εκχωρήσει μέρος της εθνικής κυριαρχίας.

Εμείς σε αυτό το πράγμα είμαστε ξεκάθαροι. Πολλές χώρες και χώρες με μεγαλύτερο νομικό πολιτισμό και από τον ελληνικό έχουν δείξει εμπιστοσύνη στα δημοψηφίσματα. Αυτές οι χώρες σέβονται περισσότερο τους λαούς τους; Είναι δυνατόν η Γαλλία, η οποία, εάν θέλετε, θα ήταν ενδεχομένως σε επίπεδο κράτους –γιατί σε επίπεδο λαού θα είχε τα ίδια προβλήματα– από τις ευνοημένες χώρες, εάν ήταν το θέμα το Ευρωσύνταγμα, παρ' όλα αυτά να πηγαίνει σε δημοψήφισμα το γαλλικό λαό; Σέβεται το γαλλικό λαό, προσπαθεί να υποστηρίξει το «ναί», αλλά τελικώς δεν το περνάει. Έρχεται το «όχι», δεν περνά το Ευρωσύνταγμα στην Ευρώπη και βλέπουμε ότι δεν υπήρξε και καμμία αντίδραση στη Γαλλία και πρέπει να πούμε ότι δεν έτυχαν κάποιες αρνητικής αποδοχής όσοι δεν ήταν υπέρ του Ευρωσυντάγματος. Στη συνέχεια, έρχεται η Γαλλία και λέει «σέβομαι την απόφαση του γαλλικού λαού, δεν προχωρώ στην επικύρωση του Ευρωσυντάγματος».

Έρχεται τώρα μία καινούργια Ευρωπαϊκή Συνθήκη. Με έκπληξη άκουσα τον αξιότιμο κύριο Πρωθυπουργό να μας λέει ότι θα είμαστε από τις πρώτες χώρες που θα την κυρώσουμε. Δηλαδή, η εκτελεστική εξουσία έρχεται και προκαταλαμβάνει τη νομοθετική εξουσία. Δεν μπαίνει στη λογική ότι θα είμαστε η πρώτη χώρα που θα το φέρουμε στο Κοινοβούλιο, αλλά ότι θα είμαστε η πρώτη χώρα που θα το επικυρώσουμε, χωρίς καμμία συζήτηση, χωρίς τίποτα. Μία Ευρωπαϊκή Συνθήκη, η οποία από εθνικό κράτος μας κάνει νομαρχία. Γενικότερα, η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση που γράφεται στην ερμηνευτική δήλωση τι είναι; Ρωτώ, για να καταλάβουμε πώς βλέπουμε τη χώρα μας στην

Ενωμένη Ευρώπη. Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση σημαίνει ότι υπάρχει πλήρης κατάργηση αυτών που γνωρίσαμε όλα αυτά τα χρόνια, των εθνικών κρατών, και οδηγούμαστε σε μία ολοκλήρωση, όπου όλες οι αποφάσεις λαμβάνονται από τις Βρυξέλλες και οι εδώ κυβερνήσεις, τα εδώ κοινοβούλια, έχουν διαχειριστικό ή διεκπεραιωτικό ρόλο.

Εμείς δεν συμφωνούμε με αυτήν τη λογική. Είμαστε σκεπτικιστές απέναντι σε αυτό που λέτε «ευρωπαϊκή ολοκλήρωση». Δεν θέλουμε μία ευρωπαϊκή ολοκλήρωση που θα οδηγούμαστε σε συνεχή εκχώρηση εθνικής κυριαρχίας και κάποια στιγμή θα είμαστε εγκλωβισμένοι αυτών που έχουμε εκχωρήσει και δεν θα μπορούμε να κάνουμε συγκεκριμένη πολιτική. Το είδαμε σε πολλά πράγματα, ότι έχουμε έρθει εδώ και αναγκαζόμαστε να αναθεωρήσουμε διατάξεις, επειδή μας το επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν γίνεται αυτό τώρα με το βασικό μέτοχο; Δεν δείχνει, συνεπώς, ότι η ελληνική έννομη τάξη, η Ελληνική Κυβέρνηση και το ελληνικό νομοθετικό σώμα, δεν μπορούν να αντισταχθούν σε απαιτήσεις που προέρχονται εξαιτίας Συνθηκών που έχουμε υπογράψει;

Εμείς θεωρούμε ότι το Ελληνικό Σύνταγμα είναι πάνω από όλα. Και επειδή το Ελληνικό Σύνταγμα είναι πάνω απ' όλα, πρέπει και να το προστατεύσουμε. Το άρθρο 28 η παράγραφος 3, εάν τροποποιηθεί σε μία λογική που σας αναφέρω και στην πρότασή μου ως Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός, θα είναι μία πρόταση. Γιατί τα δημοψηφίσματα δεν ερχόμαστε να πούμε ότι εμείς τα έχουμε εφεύρει, είναι κάτι που προβλέπεται από το Σύνταγμα. Είναι κάτι που άλλα κόμματα, ακόμη και της Αριστεράς, για διαφορετικά θέματα τα έχουν ζητήσει. Είναι μία κοινωτική επιταγή, εάν θέλετε, μία πρακτική που βλέπουμε σε πάρα πολλές χώρες και σε αυτό που θέλετε να ονομάζετε «συμμετοχική δημοκρατία» καλό είναι ο πολίτης να είναι ενεργός. Πιστεύετε με. Ο πολίτης δεν είναι ενεργός, όταν θα έρθουν οι δέκα χιλιάδες σελίδες της Ευρωσυνθήκης, θα περάσουν σε δύο με τρεις συζητήσεις στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, που πολλοί από τους συναδέλφους μας δεν θα έχουν μπει στη διαδικασία να διαβάσουν τι ακριβώς λέει, αλλά θα δουν ποια θα είναι η συγκεκριμένη πολιτική γραμμή και μετά θα λέμε ότι «ο κυρίαρχος ελληνικός λαός αποφάσισε». Αντιθέτως, σε τέτοια μείζονος σημασίας θέματα, εάν τυχόν τον ελληνικό λαό, όπως πρέπει, τον κάνουμε συμμετοχό στην όλη διαδικασία και του εξηγήσουμε πώς θα είναι η επόμενη ημέρα εάν έρθει η Ευρωπαϊκή Συνθήκη, πώς θα είναι η επόμενη ημέρα μετά τα Μάαστριχ, πώς θα είναι η επόμενη ημέρα στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, θα αναγκάζαμε τον ίδιο τον πολίτη, που πολλές φορές και αυτός μέσα στα πλαίσια της καθημερινότητας δεν παρακολουθεί, να δει την όλη διαδικασία και μετά πραγματικά να νομιμοποιήσει όλες τις αποφάσεις που θα έρθουν.

Θέλω να ξεκαθαρίσω κάτι. Δεν λέω σε καμία περίπτωση ότι δεν υπάρχει νομιμοποίηση στο Κοινοβούλιο. Βεβαίως και υπάρχει νομιμοποίηση στο Κοινοβούλιο, βεβαίως και υπάρχει Κυβέρνηση που έχει εκλεγεί από τον ελληνικό λαό, βεβαίως και υπάρχει η Πλειοψηφία στο Εθνικό Κοινοβούλιο. Εάν όμως πιστεύουμε ότι όλα τα θέματα είναι δουλειά του Κοινοβουλίου, τότε να καταργήσουμε τα δημοψηφίσματα.

Δημοψήφισμα υπάρχει και η βασιλεία από την Ελλάδα έφυγε, όχι γιατί το είπε το Κοινοβούλιο, αλλά γιατί έγινε δημοψήφισμα. Ο ελληνικός λαός, λοιπόν, σε σημαντικά σημεία, θα πρέπει να έρχεται να παίρνει θέση. Διότι μπορεί να ψηφίζει μια συγκεκριμένη κυβέρνηση, γιατί την προτιμά από μια άλλη, ή γιατί της αρέσει το πρόγραμμά της, δεν σημαίνει, όμως, ότι εκ των προτέρων αποδέχεται την παραχώρηση εθνικής κυριαρχίας. Και το είδαμε και πρόσφατα. Η Κύπρος, οι αδελφοί Κύπριοι σ' ένα κρίσιμο θέμα έκριναν, ότι έπρεπε να γίνει δημοψήφισμα και αποφάσισαν επί του συγκεκριμένου θέματος. Και ό,τι και να συμβεί, είτε θετικό, είτε αρνητικό –εμείς πιστεύουμε θετικό– ξέρει ο κυπριακός λαός ότι ήταν ο υπεύθυνος, που αποφάσισε και δεν μπορεί να κατηγορήσει κανέναν. Είναι πολύ σημαντικό να δείξουμε εμπιστοσύνη στον ελληνικό λαό.

Με μεγάλη μου λύπη, όταν στο Ευρωσύνταγμα, πάλι είχε τεθεί συζήτηση για δημοψήφισμα, διάβαζα άρθρα και συναδέλφων που έλεγαν ότι ο ελληνικός λαός δεν έχει την ωριμότητα να

κρίνει την πορεία μας στο Ευρωσύνταγμα, στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πραγματικά, αυτές είναι αφοριστικές θέσεις και πιστεύω να συμφωνούμε. Δεν παθαίνει ο ελληνικός λαός, ανά τέσσερα χρόνια, μία επιφοίτηση και μπορεί να ψηφίζει και δεν είναι δυνατόν να μη μπορεί να ψηφίζει σε πολύ σημαντικά θέματα. Και δείτε το και από την άλλη πλευρά. Πολλές φορές η εκάστοτε κυβέρνηση δέχεται πιέσεις. Το γνωρίζουμε αυτό και το αντιλαμβανόμαστε. Και αντιλαμβανόμαστε και τις δυνάμεις της Ελλάδος και μπορούμε να καταλάβουμε ότι υπάρχει και ο διεθνής παράγοντας που πιέζει. Ξέρετε τι θα πει ένα δημοψήφισμα; Ένα δημοψήφισμα θα βγάλει από τη δύσκολη θέση και τις ίδιες τις κυβερνήσεις, οι οποίες θα δεσμεύονται απ' αυτό. Συνεπώς ό,τι πιέσεις και να δεχτούν, θα έχουν ένα δημοψήφισμα και θα λένε, αποφάσισε ο ελληνικός λαός, δεν μπορεί να γίνει διαφορετικά. Δεν είναι δυνατόν το 2008, αν θέλετε, με μια Ελλάδα που, πραγματικά, βρίσκεται σε πρόοδο, που, πραγματικά, ανεβαίνει το μορφωτικό επίπεδο, να μη δίνουμε τη δυνατότητα στον πολίτη να αποφασίσει για τέτοια φύσεως θέματα. Και, πραγματικά, σκεφτείτε και την εκάστοτε προεκλογική περίοδο. Πιστεύετε ότι έγινε ποτέ τόσο μεγάλη κουβέντα, για το θέμα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, ώστε ο ελληνικός λαός ψήφισε συγκεκριμένες κυβερνήσεις, γιατί άκουσε τις θέσεις τους για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση; Όχι. Ποτέ δεν έγιναν συζητήσεις. Και προεκλογικά μπορούσαμε να συζητήσουμε άλλα θέματα καθημερινότητας, οτιδήποτε άλλο, αλλά για τέτοια θέματα που, ουσιαστικά, θα καθορίσουν την πορεία της χώρας τα επόμενα χρόνια –και, πραγματικά, βρισκόμαστε σε μια κοσμογονική περίοδο, όπου ουσιαστικά βλέπουμε αλλαγή, αν θέλετε, ακόμα και του τρόπου διακυβέρνησης, αλλαγή του πώς είχαμε στο μυαλό μας τα σύνορα, αλλαγή του πώς είχαμε στο μυαλό μας τα κράτη– δεν είναι δυνατόν σ' όλη αυτήν τη διαδικασία να ερχόμαστε και να λέμε, με απλή πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών εκχωρούμε εθνική κυριαρχία. Δεν είναι δυνατόν.

Εγώ πιστεύω ότι το άρθρο 28, παράγραφος 3, όπως είναι διατυπωμένο αυτήν τη στιγμή, ενδέχεται να προκαλέσει σύγκρουση, με άλλες βασικές διατάξεις του Συντάγματος. Διότι τίθεται θέμα: Η εθνική κυριαρχία, είναι μέρος του ελληνικού Κοινοβουλίου που μπορεί να την εκχωρήσει, αφού όλες οι εξουσίες πηγάζουν από το λαό –άρθρο 1 του Συντάγματος– και υπάρχουν υπέρ αυτού και του έθνους; Είναι δυνατόν το Εθνικό Κοινοβούλιο, να μπορεί με μια απλή πλειοψηφία να εκχωρεί εθνική κυριαρχία, όταν ο ίδιος συντακτικός νομοθέτης έχει κρίνει στο άρθρο 28, παράγραφος 2, ότι για απλές παραχωρήσεις αρμοδιοτήτων του Συντάγματος χρειάζεται ισχυρή πλειοψηφία 3/5 των Βουλευτών;

Πιστεύω ότι τη βάση της πρότασης, οι περισσότεροι συνάδελφοι μπορούν να την αντιληφθούν και κατά βάση, θέλω να πιστεύω ότι βλέπουν ότι υπάρχει και ένα συγκεκριμένο έρεισμα. Αντιλαμβάνονται ενδεχομένως ότι ζούμε σε μια περίοδο, που σώνει και καλά στην Ελλάδα πρέπει να υπάρχει η λογική της πανίσχυρης κυβέρνησης, ακόμα και αν αυτή μεταφράζεται με ποσοστό 42% σήμερα, με τον καινούργιο νόμο 39% και σώνει και καλά αυτή η Κυβέρνηση, πρέπει να έχει τον απόλυτο έλεγχο σε όλα. Θα διαφωνήσω μαζί σας. Αν γίνει ένα δημοψήφισμα και ενδεχομένως για το οποιοδήποτε θέμα –αλλά λέμε για σημαντικά θέματα, όπως είναι αυτό– κρίνει ο ελληνικός λαός ότι δεν θέλει να υπάρξει η καινούργια ευρωπαϊκή συνθήκη, δεν πιστεύω ότι παθαίνει κάτι κάποια κυβέρνηση, ούτε πιστεύω ότι είναι θέμα αναγκαστικά μόνο της συγκεκριμένης Κυβέρνησης που είχε εκατόν εξήντα, εκατόν εξήντα πέντε, εκατόν πενήντα δύο Βουλευτές να αποφασίζει γι' αυτό. Και ούτε υπάρχει κάποιο πρόβλημα στην ομαλή λειτουργία. Θα γίνει μία εκτενής ενημέρωση, όπως έγινε και αναφέρομαι πάλι στο παράδειγμα της Γαλλίας, θα γίνουν συζητήσεις, θα γίνει δημόσιος διάλογος και, πραγματικά, ο ελληνικός λαός θα μπορέσει να τοποθετηθεί. Δεν είναι μία απλή οδηγία. Δεν είναι μία απλή κύρωση συνθήκης. Εδώ πέρα, πάμε να συνδέσουμε το άρθρο 28, παράγραφος 3, με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Βγάζουμε την ερμηνευτική δήλωση τώρα, αλλά υπήρχε ερμηνευτική δήλωση και ξέρουμε ποιο είναι το σκεπτικό. Δεν μπορεί αυτή η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση να στηρίζεται σε εκατόν πενήντα ένα Βουλευτές.

Περαιτέρω. Εμείς πιστεύουμε ότι η θέση της Ελλάδας για περαιτέρω διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα πρέπει να αποτελεί θέμα δημοψηφίσματος και το αναφέρουμε. Οφείλουμε να ομολογήσουμε ότι κυρίαρχο σκεπτικό προς αυτήν την κατεύθυνση, είναι αν θέλετε και μια τάση του πολιτικού κόσμου των δύο μεγάλων κομμάτων, που βλέπουν την ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας και την ευρωπαϊκή προοπτική άλλων χωρών. Και εμείς κρίνουμε ότι το ευρωπαϊκό κεκτημένο, έχει άμεση απήχηση στον ελληνικό πληθυσμό. Δηλαδή, αν αύριο μπει η Χ χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σημαίνει ότι οι πολίτες αυτής της χώρας θα μπορούν να έρθουν εδώ πέρα, να κάνουν εταιρείες εδώ πέρα, Έλληνες θα μπορούν να πηγαίνουν εκεί πέρα, να κάνουν εταιρείες εκεί πέρα. Συνεπώς είναι ένα θέμα, που άπτεται άμεσα των συμφερόντων του απλού πολίτη. Θα πρέπει να ξέρετε, κατά την άποψή μας, ο κάτοικος στη Χίο, στη Μυτιλήνη και οπουδήποτε αλλού στην Ελλάδα ότι αύριο το πρωί με βάση το ευρωπαϊκό κεκτημένο, μπορεί να έρθουν από τη γείτονα χώρα, που θα έχει μπει στην Ευρωπαϊκή Ένωση Χ αριθμός κόσμου και να έχει τα δικαιώματα του Ευρωπαίου πολίτη, καθώς και από οποιαδήποτε άλλη χώρα.

Θεωρούμε ότι πλέον είμαστε σε μια κρίσιμη καμπή και πρέπει να φύγουμε από μικροκομματικές λογικές. Πρέπει να σκεφτούμε ότι στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετά τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, οποιαδήποτε αλλαγή γίνεται, γίνεται προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και αυτή η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται με τη λογική που αντιμετωπιζόταν η Ε.Ο.Κ. ή η Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρέπει να αντιμετωπίζεται με τη λογική ότι υπάρχει βάσιμος κίνδυνος, ένα κυρίαρχο κράτος, να βρεθεί σε μια διαδικασία από την οποία θα ελέγχεται από ένα Ξένο Κοινοβούλιο και συγκεκριμένα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Σ' αυτήν τη λογική, μπορώ να σας εξηγήσω για ποιο λόγο είμαστε αντίθετοι. Αλλά και όσοι είναι υπέρ αυτής της λογικής, πιστεύω ότι έχουν την ανάγκη –και πρέπει να την έχουν αυτήν την ανάγκη– να ενημερώσουν πλήρως τον ελληνικό λαό για τα δεδομένα και να είναι, σ' ένα τόσο κρίσιμο θέμα, ο ελληνικός λαός αυτός που θα πάρει την απόφαση, για τις κοσμογονικές αλλαγές, που μπορούν να γίνουν και μας επηρεάζουν από την απλή μας καθημερινότητα, μέχρι τις πιο σημαντικές αποφάσεις του ελληνικού Κοινοβουλίου και τις πιο σημαντικές αποφάσεις, ακόμα και των δικαστηρίων, γιατί πολλές φορές έχουμε δει ότι τα δικαστήρια, αναγκάζονται να παίρνουν κατευθυντήριες οδηγίες από το Δ.Ε.Κ. και από οπουδήποτε αλλού.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι προς αυτήν την κατεύθυνση, αν ο ελληνικός λαός συμμερίζεται απόλυτα τις θέσεις σας –και αναφέρονται συγκεκριμένα των δύο μεγάλων κομμάτων– της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης της νέας τάξης πραγμάτων, όπως οραματίζεται και η συγκεκριμένη Κυβέρνηση και η προηγούμενη κυβέρνηση, δεν έχετε κανένα λόγο, να φοβάστε την προσφυγή στις κэлτες για εκχώρηση εθνικής κυριαρχίας. Αυτό, όμως, που πιστεύω, δυστυχώς, είναι ότι ξέρετε και εσείς οι ίδιοι ότι υπάρχει κάποιο κενό. Ξέρετε ότι πολλές φορές οδηγούμαστε σε συγκεκριμένες ρυθμίσεις, γιατί δεν μπορούμε να κάνουμε διαφορετικά, διότι υπάρχει ο διεθνής παράγοντας και γνωρίζετε ότι, αν τυχόν πάμε σ' ένα δημοψήφισμα, θα πρέπει να ενημερωθεί απόλυτα ο κόσμος, για το τι σημαίνει Μάαστριχτ –που ειπώθηκε και από τα κόμματα της Αριστεράς εδώ πέρα– για το τι σημαίνει ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και για το τι σημαίνει αυτή η παγκοσμιοποιημένη κοινωνία που μιλάμε.

Υποχρέωση μας ήταν, να είχαμε ενημερώσει τον ελληνικό λαό, δεν έγινε όμως και το ξέρετε και έχετε ευθύνη σ' αυτό. Δεν είναι δυνατόν αυτήν τη στιγμή, με μετρήσεις, ο ελληνικός λαός να είναι ο λιγότερος ενημερωμένος για θέματα Ευρωσυντάγματος, ευρωπαϊκής συνθήκης, όταν άλλες χώρες, που προσφάτως μπήκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δείχνουν μεγαλύτερη δημοκρατική ευαισθησία σε τέτοια θέματα, ενημερώνουν τον κόσμο τους και ζητάνε την ψήφο τους για να βρεθούν ή να μη βρεθούν.

Το όραμα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης για κάποιους είναι ο παράδεισος, ενώ για κάποιους άλλους, υπάρχει ένας σκεπτικισμός. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να συμφωνήσουμε ότι τον

τελευταίο λόγο θα πρέπει να τον έχει ο ελληνικός λαός και να συμφωνήσουμε ότι στη λογική υπάρχει κάθε φορά κυβέρνηση, που μπορεί να αποφασίζει. Δυστυχώς –και θέλω να μην οδηγούμαστε σε λανθασμένες εντυπώσεις– ο ελληνικός λαός ουδέποτε ψήφισε κάποια κυβέρνηση, τουλάχιστον μετά το 1992, μόνο και μόνο στη λογική της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Υπήρχαν πολλά άλλα σημαντικά θέματα που έκρινε ο κόσμος και ψήφισε. Δεν ενημερώθηκε ποτέ γι' αυτά τα πράγματα.

Τώρα δίνεται η δυνατότητα, με τη συγκεκριμένη αναθεώρηση, να διασφαλίσουμε την εθνική κυριαρχία και να κάνουμε πραγματικά συμμετοχο τον ελληνικό λαό, σε όποιες αποφάσεις συντελούν σε περιορισμό αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Πλεούρη.

Το λόγο έχει ο ειδικός εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, κ. Δένδιας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς να ξεκινήσω από τα σημεία, που με μεγάλη χαρά διαπιστώνεται συμφωνία και αναφέρομαι στα άρθρα 78 και 79.

Το άρθρο 78, αφορά τις εγγυήσεις του ελληνικού δημοσίου προς τρίτους. Νομίζω ότι πανθομολογούμενα υπάρχει η ανάγκη αυτής της συγκεκριμένης ρύθμισης, της εισαγωγής αυτής της διάταξης στο Σύνταγμα, μίας διάταξης, που –όπως νομίζω, πολύ σωστά τοποθετήθηκε και ο γενικός εισηγητής μας κ. Παναγιωτόπουλος πριν– θέτει θέμα σε μία πρακτική φαυλότητα δεκαετιών. Βασίζεται σε μία βασική αρχή, ότι η εγγύηση του ελληνικού δημοσίου, αποτελεί σαφέστατα επιβάρυνση του Έλληνα φορολογούμενου και κατά συνέπεια οφείλεται, και γι' αυτήν την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου, να τηρούνται εκείνες οι προϋποθέσεις, που ισχύουν για τις διατάξεις που έχουν φορολογικό αντικείμενο.

Νομίζω, λοιπόν, ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό, που η πλειοψηφία των κομμάτων που συμμετέχουν στη διαδικασία της Αναθεώρησης, συνηγορούν τη συγκεκριμένη διάταξη.

Επίσης, είναι πολύ σημαντική η διάταξη του άρθρου 79. Είναι μία πόρτα που οδηγεί σε μία νέα αντίληψη της συζήτησης πάνω στον προϋπολογισμό. Και στην προηγούμενη Επιτροπή έγινε ευρύτατη συζήτηση όσον αφορά τα θέματα που αφορούν τη συζήτηση του προϋπολογισμού. Είχε έρθει, αν θυμάμαι καλά, και ο τότε Υφυπουργός κ. Δούκας, ο οποίος είχε ενημερώσει το Σώμα, για την ανάθεση ειδικής μελέτης σε ειδική επιτροπή, που επεξεργάζεται ένα νέο τρόπο κατάρτισης του προϋπολογισμού. Όμως, η συγκεκριμένη διάταξη είναι σημαντική, γιατί δίνει δυνατότητα συμμετοχής της Εθνικής Αντιπροσωπείας και τροποποίησης επί μέρους προβλέψεων. Αυτό είναι κάτι, το οποίο –το ξαναλέω– θα δώσει μία νέα διάσταση στη συζήτηση του προϋπολογισμού.

Έρχομαι τώρα, σ' αυτό το οποίο είναι, πραγματικά, μία προβληματική διάταξη και αναφέρομαι στο άρθρο 28 παράγραφος 3, όπως προτείνεται. Κατ' αρχάς το άρθρο 28, έχει προκαλέσει συζητήσεις επί συζητήσεων. Είναι βέβαιο ότι το 28.3 είναι το όχημα εκείνο, στο οποίο βασίστηκε η ευρωπαϊκή πορεία της χώρας. Αυτό δεν είναι κάτι το οποίο αμφισβητείται εδώ. Βεβαίως υπάρχει το ερώτημα των διαφορετικών πλειοψηφιών, που προβλέπει το 28.2 και το 28.3. Εν μέρει αυτό εξηγείται, από τις ίδιες τις προϋποθέσεις που θέτει το 28.2 σε σχέση με το 28.3 και εξηγούνται: Το μεν 28.2 αφορά κύρωση διεθνούς συνθήκης, ενώ το 28.3, το οποίο προβλέπει και την αμοιβαιότητα, αρκείται στη σχετική πλειοψηφία –σχετική ως προς το 28.2– των εκατόν πενήντα ένα Βουλευτών.

Να πάρουμε κατ' αρχάς λίγο την ιστορία. Με το 28.3 μπήκαμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επίσης με το άρθρο 28 –και αναφέρομαι εδώ συνολικά στη συζήτηση που ο συνάδελφος κ. Πλεούρης ξεκίνησε προηγουμένως για το θέμα του δημοψηφίσματος– και χωρίς καμία αμφισβήτηση, κυρώθηκε η ευρωπαϊκή συνθήκη, έστω και αν αυτή η προσπάθεια, εξ αιτίας στάσης άλλων χωρών που είχαν το δημοψήφισμα, δεν οδηγήθηκε σε ευτυχές αποτέλεσμα. Και τότε δεν υπήρξε αμφισβήτηση στη Βουλή αν υπάρχει θέμα δημοψηφίσματος. Όλη η συζήτηση έγινε για το 28.2 ή για το 28.3. Αυτή ήταν η συζήτηση που ανα-

πτύχθηκε.

Πρέπει δε να λάβουμε υπ' όψιν μας –και αυτό είναι κάτι που θα πρέπει να συζητηθεί– ότι το 28.3 οδήγησε έμμεσα σε αναθεώρηση, διατάξεις του Συντάγματος που είναι μη αναθεωρητέες, όπως το 4. Δηλαδή χρειάζεται ερμηνεία το 28.3 σε σχέση με το άρθρο 110 του Συντάγματος. Αυτά είναι πολύ σημαντικά προβλήματα.

Εμείς θεωρούμε ότι το 28.3, ως προτείνεται, είναι ένα βήμα μπροστά. Είναι προφανές ότι από τις διαμορφούμενες δυνάμεις στη Βουλή, δεν πρόκειται να υπάρξει αναθεώρηση του συγκεκριμένου άρθρου, όπως πολύ σωστά είπε και η Πρόεδρος σε προηγούμενη συζήτηση της Επιτροπής, εδώ το ερώτημα δεν είναι μόνο τι θα αλλάξει με την ψήφο της Εθνικής Αντιπροσωπείας. Θα πρέπει να αναπτυχθεί αυτός ο διάλογος, που θα οδηγήσει τα θέματα σε ωρίμανση, διότι μπορεί ο νομοθέτης του μέλλοντος, να πάρει πάλι το βηματισμό από εκεί που εμείς θα τον αφήσουμε και να οδηγήσει το Σύνταγμα σε τροποποιήσεις, οι οποίες θα έχουν ωριμάσει τότε πλέον. Και εν πάση περιπτώσει, η απουσία από την αίθουσα αυτή –η κατά την άποψή μας ανεύθυνη απουσία– του κόμματος της Αξωματικής Αντιπολίτευσης, δεν μπορεί έμμεσα να δυναμπίσει και να εμποδίσει το διάλογο.

Ξαναλέω, λοιπόν, ότι το 28.3 είναι ένα θέμα στο οποίο πρέπει να γίνει μία πολύ μεγάλη συζήτηση. Είναι ένα άρθρο, το οποίο οδήγησε έμμεσα αλλά σαφέστατα σε αναθεώρηση πλήθος διατάξεων του Συντάγματος, μερικές από αυτές και μη αναθεωρητέες. Είναι, όμως, το όχημα της ευρωπαϊκής πορείας της χώρας. Εάν το θέλετε απλά, χωρίς την εφαρμογή του άρθρου 28 παράγραφος 3, η Ελλάδα δεν θα ήταν σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και αυτό οφείλουμε και πρέπει να το θυμόμαστε.

Εγώ κάθε φορά που συζητάω για τα θέματα που αφορούν την ευρωπαϊκή ενοποίηση κάνω και μία αναφορά, έστω και αν δεν έχει άμεση σχέση, αλλά ο χρόνος μου το επιτρέπει, με το 28.3, για το άρθρο 70 παράγραφος 8. Συνολικά με απασχολεί και νομίζω οφείλει να απασχολήσει την Εθνική Αντιπροσωπεία, ο τρόπος εισαγωγής του ευρωπαϊκού δικαίου στην ελληνική νομική πραγματικότητα.

Κατ' αρχάς είπε πάλι ο συνάδελφος προηγούμενός ότι υπάρχουν χώρες με ισχυρότερο, ακμαϊότερο νομικό πολιτισμό από την Ελλάδα. Αυτό πάντα ισχύει στη ζωή. Οφείλω, όμως, να πω ότι το ελληνικό δίκαιο, τουλάχιστον οι ελληνικοί βασικοί κώδικες του δικαίου, ο Αστικός Κώδικας, ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, ο Ποινικός Κώδικας –δεν θα πω το ίδιο για τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ο οποίος θεωρώ ότι είναι ελάχιστον νομοθέτημα σε σχέση με τα άλλα– είναι υψηλού επιπέδου νομοθετήματα. Η εισαγωγή, λοιπόν, ευρωπαϊκών οδηγιών, με τον τρόπο που γίνεται σήμερα, νομίζω ότι δημιουργεί σιγά-σιγά, αλλά σταθερά, ένα τεράστιο πρόβλημα στην ελληνική πρακτική. Νομίζω ότι δημιουργούμε προβλήματα για την όλη απονομή της δικαιοσύνης, για την όλη εφαρμογή του δικαίου και είναι κάτι το οποίο θα πρέπει σιγά-σιγά να το δούμε καθαρά και να το αντιμετωπίσουμε.

Σημειώνω κάτι, το οποίο επανειλημμένως με το συνάδελφο κ. Μπούγα έχουμε συζητήσει, ότι έχει ατονήσει, για να μην πω καταργηθεί, και η λειτουργία των κωδικοποιήσεων. Δεν κωδικοποιείται το δίκαιο. Εισάγονται εδώθε και εκείθε διατάξεις, τροπολογίες, αλλαγές, και όλα αυτά δεν κωδικοποιούνται. Ο νομικός του μέλλοντος, φοβάμαι ότι θα είναι ιδιαίτερα αυστηρός απέναντί μας. Θα είναι ιδιαίτερα αυστηρός απέναντί μας σ' αυτήν τη Βουλή και στην προηγούμενη Βουλή και συνολικά στον πολιτικό κόσμο της χώρας, που δεν αντιλαμβάνεται ότι η κωδικοποίηση του δικαίου, η απλότητα του δικαίου, η δυνατότητα πρόσβασης του πολίτη στο τι ισχύει και στο τι δεν ισχύει, είναι συστατικά ενός σύγχρονου ευρωπαϊκού κράτους. Θεωρώ, λοιπόν, ότι πρέπει να προβληματιστούμε και σ' αυτό.

Καταλήγω όσον αφορά τα ζητήματα του δημοψηφίσματος, με κάτι το οποίο ο ίδιος ο Πρωθυπουργός είπε, απαντώντας σε έλεγχο τον οποίο δέχθηκε την προηγούμενη Παρασκευή στην Ολομέλεια του Σώματος, στην ώρα του Πρωθυπουργού.

Δεν υπάρχουν διαφορών βαθμολογιών νομιμοποιήσεις. Το δημοψήφισμα δεν είναι ισχυρότερο από την ψήφο της Εθνικής

Αντιπροσωπείας. Αυτό πρέπει να γίνει κατανοητό στο πλαίσιο της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας. Δεν είναι πιο δημοκρατικό το δημοψήφισμα και λιγότερο δημοκρατική η ψήφος από το Εθνικό Κοινοβούλιο.

Μία τέτοια θεώρηση –η οποία καταλαβαίνω μεν γιατί εμφανίζεται αυτονόητη στον αδαή περί τα νομικά ή, αν θέλετε, περί τα συνταγματικά πολίτη– δεν μπορεί να υπάρχει και να ακούγεται μέσα στην Αίθουσα της Βουλής. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι εκπροσώπησης, διάφοροι τρόποι εκδήλωσης της λαϊκής βούλησης. Είναι όλοι αποδεκτοί. Είναι όλοι σεβαστοί. Και εναπόκειται στο συνταγματικό νομοθέτη –ίσως μερικές φορές και στον κοινό νομοθέτη– να αποφασίσει κατά περίπτωση ποιο είναι το δέον.

Το να εμφανίζουμε, όμως, το δημοψήφισμα ως πανάκεια, ως δημοκρατική κολυμβήθρα, στην οποία πρέπει να εμβαπτίζεται κάθε μεγάλο πολιτικό δίλημμα και από εκεί και πέρα αυτό το οποίο λαμβάνουμε να είναι το δημοκρατικό, ενώ αντίθετα μία απόφαση του Εθνικού Κοινοβουλίου να πάσχει από αντιδημοκρατικότητα, αυτό δεν είναι ορθό. Απλώς δεν είναι ορθό. Δεν έχει να κάνει με δημοκρατικό ή μη. Νομικά είναι λανθασμένο.

Υπ' αυτήν την έννοια, λοιπόν, νομίζω ότι μπορούμε να προχωρήσουμε –και είναι πολύ ευχάριστο αυτό– σε κοινή συμφωνία με τα άλλα κόμματα, σε αναθεώρηση συγκεκριμένων διατάξεων.

Και βεβαίως το άρθρο 28, παράγραφος 3, είναι προφανές πως είναι κάτι το οποίο θα απασχολήσει και μελλοντικά το συνταγματικό νομοθέτη. Είναι, όμως, ένα άρθρο, στο οποίο ο διάλογος είναι καλοδεχούμενος. Χρειάζεται να είναι ευρύτατος. Και εν πάση περιπτώσει, είναι κρίμα που απ' ό,τι φαίνεται –ίσως αυτό να αλλάξει– δεν θα υπάρξει κατάληξη στην παρούσα Βουλή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, μπορώ να πω μία κοινή για τα άρθρα 78 και 79;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ναι, κύριε Πλεύρη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Απλώς κι εμείς να πούμε για το άρθρο 78 ότι συμφωνούμε απόλυτα, γιατί προάγει τη διαφάνεια.

Για το άρθρο 79 θα ήθελα να πω το εξής: Με το σκεπτικό συμφωνούμε. Δεν ξέρουμε εάν χρειάζεται οπωσδήποτε να είναι στο Σύνταγμα. Σε κάθε, όμως, περίπτωση το βλέπουμε κι αυτό προς τη θετική κατεύθυνση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Πλεύρη.

Το λόγο έχει ο κ. Κεφαλογιάννης.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Παίρνω το λόγο, για να αναφερθώ σε δύο άρθρα. Στο άρθρο 78 και στο άρθρο 79.

Νομίζω ότι ένας λόγος, για τον οποίο το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έκανε πολύ μεγάλο σφάλμα που δεν βρίσκεται στη συζήτηση για την Αναθεώρηση του Συντάγματος είναι και το άρθρο 78, η αναθεώρηση του οποίου είναι και πρόταση δική του. Πραγματικά είναι ένα πολύ σημαντικό άρθρο, το οποίο πρέπει να αναθεωρήσουμε σ' αυτήν τη Βουλή. Και ασφαλώς χρειαζόταν και η δική του συνεισφορά όχι μόνο στο διάλογο, αλλά και στην ψήφιση του συγκεκριμένου άρθρου.

Ήμουν γενικός εισηγητής του προϋπολογισμού του 1995. Είχα ξεκινήσει τότε την ομιλία λέγοντας ότι αν το Κράτος ήταν μία επιχείρηση και ο Υπουργός των Οικονομικών ήταν ο υπεύθυνος του λογιστηρίου της εταιρείας, η εταιρεία έπρεπε να κλείσει και του υπεύθυνου του λογιστηρίου, έπρεπε να του πάρουν το δίπλωμα. Και αυτό βγαίνει από τα νούμερα του προϋπολογισμού.

Όπως όλοι γνωρίζουν οι προϋπολογισμοί μέχρι το 1979 ήταν ισοσκελισμένοι. Δηλαδή, όσα ήταν τα έσοδα του κράτους τόσες ήταν και οι δαπάνες. Το μόνο έλλειμμα, που υπήρχε, ήταν το έλλειμμα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Τότε για πρώτη φορά, λόγω των πετρελαϊκών κρίσεων, ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας ή Συντονισμού, όπως λεγόταν τότε, ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος ψήφισε στη Βουλή τον πρώτο ελλειμματικό προϋπολογισμό.

Από τότε μέχρι σήμερα, κυρία Πρόεδρε, περισσότερα από 30.000.000.000.000 παλαιές δραχμές, δηλαδή περίπου 100.000.000.000.000 ευρώ σημερινά, δεν έχουν περάσει απολογιστικά από τη Βουλή. Δηλαδή, όλα αυτά που συζητούμε για τα δημόσια οικονομικά είναι στον αέρα. Εκτίθεται το πολιτικό μας σύστημα όταν με τους εκλογικούς κύκλους στον εκάστοτε προϋπολογισμό μετά τις εκάστοτε εκλογές, περίπου ένα ποσό 8 με 10.000.000.000.000 παλαιές δραχμές, δηλαδή περίπου 30.000.000.000.000 ευρώ, έρχονται και προστίθενται στο δημόσιο χρέος.

Αυτό και μόνο το γεγονός, δείχνει την αναγκαιότητα ότι και η Βουλή πρέπει να συμμετάσχει ενεργά στη διαδικασία σύνταξης και κατάρτισης του προϋπολογισμού όχι μόνο συζητώντας και ψηφίζοντάς τον ως κώδικα, αλλά παρεμβαίνοντας και σε επί μέρους κονδύλια.

Κάποιες χώρες, όπως η Ελλάδα, που δεν έχουν παράδοση στον τρόπο συζήτησης και ψήφισης του προϋπολογισμού, έχουν θεσπίσει κανόνες -σε πρώτη φάση- οι Βουλευτές να μπορούν να μειώνουν κονδύλια.

Διάβαζα σε κυριακάτικη εφημερίδα ότι 16.000.000.000 ευρώ είναι τα χρήματα, τα οποία δαπανώνται σε μία σειρά από εποπτευόμενους από τα Υπουργεία οργανισμούς, που τώρα μόνο, με την τελευταία Κυβέρνηση, γίνεται μία προσπάθεια καταγραφής τους.

Είχα ακούσει παλιούς συναδέλφους, να αναφέρονται σε θέματα όπως ο Οργανισμός Αποξήρανσης της Λίμνης της Κοπαΐδας. Από το 1950 έχει λυθεί αυτό το θέμα. Το συμβούλιο υπήρχε. Εγγράφαμε κονδύλια στον προϋπολογισμό. Τα ψηφίζαμε και πληρωνόντουσαν.

Είναι, όμως, ανάγκη κατά τη συζήτηση και έγκριση του προϋπολογισμού, να δίδεται στη Βουλή η δυνατότητα να τροποποιεί μέρος των κονδυλίων του προϋπολογισμού.

Αυτό, νομίζω, είναι κάτι το οποίο επιθυμούν όλα τα κόμματα. Και δεν βλέπω κανένα λόγο, γιατί και σ' αυτήν την Αναθεώρηση, το άρθρο 79 δεν μπορεί να ψηφιστεί. Αλλιώς θα πάθει η Ελλάδα, αυτό που συμβαίνει συνήθως -και το λέμε και στα ανέκδοτα- δηλαδή να βάζει φόρους για να καλύπτει τις υπέρμετρες δαπάνες, πέρα από κάθε λογική. Στο τέλος θα πνίξουμε όλη την οικονομική δραστηριότητα και αναγκαστικά η Ελλάδα, θα οδηγηθεί σε μιας μορφής οικονομική περιπέτεια.

Το ίδιο γίνεται και με τις εγγυήσεις του δημοσίου. Αν κατατεθεί μία ερώτηση στη Βουλή, για να δούμε διαχρονικά τι έχει γίνει με τις εγγυήσεις του ελληνικού δημοσίου, θα δείτε σε προϋπολογισμούς -και κυρίως στη δεκαετία του '90 ή στα τέλη της δεκαετίας του '80, που το χρέος άρχισε να μεγαλώνει με ρυθμούς έξω από κάθε λογική- πολλά δισεκατομμύρια ευρώ εγγυήσεις, οι οποίες κάθε χρόνο κατέπιπταν. Και βεβαίως και αυτά τα χρήματα προστίθεντο στο δημόσιο χρέος.

Αρα είναι πολύ σημαντική η διάταξη του άρθρου 79. Γι' αυτό και κατέθεσα μία τροποποίηση στο συγκεκριμένο άρθρο, η Βουλή να μπορεί να συζητά αλλά κυρίως να μειώνει και να παρεμβαίνει στα συγκεκριμένα κονδύλια του προϋπολογισμού. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κεφαλογιάννη.

Ο κ. Μπούγας έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, το 1975, όταν διαμορφώθηκε η διάταξη του άρθρου 28 -ιδιαίτερα η παράγραφος 2- υπήρξε μία πρόνοια του τότε συντακτικού νομοθέτη, προκειμένου να διευκολυνθεί η είσοδος της χώρας μας στις ευρωπαϊκές κοινότητες, στην τότε Ε.Ο.Κ.. Αυτό είναι μία ένδειξη διορατικότητας. Και υπενθυμίζω ότι άλλες ευρωπαϊκές χώρες, προκειμένου να εξυπηρετήσουν την ευρωπαϊκή προοπτική τους, αναγκάστηκαν να κάνουν τροποποιήσεις στα συντάγματά τους, διότι δεν είχαν προβλέψει αντίστοιχες διατάξεις.

Η όλο όμως και πιο ισχυρή συμμετοχή της χώρας μας στο ευρωπαϊκό δεδομένο και η πορεία, την οποία σήμερα λαμβάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση και η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, απαιτούν -κατά την εκτίμησή μου- τροποποιήσεις στη διάταξη αυτή του άρθρου 28, αρκετά χρόνια μετά την είσοδο της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το ζήτημα, το οποίο εγείρεται, σ' ό,τι αφορά την είσοδό μας στις συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν είναι εάν θα τροποποιηθεί το άρθρο 28, αλλά η επίλυση, σχετικά με το εύρος της απαιτούμενης πλειοψηφίας, προκειμένου να καταστεί εφικτή η προσχώρησή μας στην ευρωπαϊκή μεταρρυθμιστική συνθήκη.

Από την ολοκλήρωση των εργασιών της Επιτροπής για την κύρωση του Ευρωσυντάγματος τότε υπάρχουν ορισμένα δεδομένα.

Τα δεδομένα είναι η εμπειρία των άλλων ευρωπαϊκών κρατών, ιδίως αυτών που προσέφυγαν σε δημοψήφισμα, και επίσης η βελτιωμένη μεταρρυθμιστική Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τι πρέπει να υπενθυμίσουμε, για να μη δραματοποιούμε τα πράγματα. Όλες οι συνθήκες, κυρία Πρόεδρε, οι οποίες αποτελούν πρωτογενές ευρωπαϊκό δίκαιο, η Συνθήκη της Ρώμης, η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη το 1986, η Συνθήκη του Μάαστριχτ, η Συνθήκη του Άμστερνταμ και η Συνταγματική Συνθήκη, έχουν κυρωθεί από το ελληνικό Κοινοβούλιο σε ανύποπτο χρόνο. Η μεταρρυθμιστική συνθήκη, λοιπόν, κωδικοποιεί -να μου επιτραπεί η έκφραση- το πρωτογενές αυτό δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε πρακτικό, λοιπόν, επίπεδο, δεν νομίζω ότι αλλάζουν πολλά πράγματα. Είναι συνθήκες, που έχουν κυρωθεί -και αυτό το υπενθυμίζω, γιατί ίσως πρέπει να αποτελεί μία βασική παράμετρο- από το ελληνικό Κοινοβούλιο με πλειοψηφία άνω των 3/5 των Βουλευτών, παρ'όλο που δεν είχε τεθεί τότε ζήτημα για ειδική πλειοψηφία ή την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών. Αυτό το οποίο γίνεται, είναι να διευκρινίζεται, με τη συζητούμενη τροποποίηση, το εύρος της απαιτούμενης πλειοψηφίας. Και δεν είναι κατ' ανάγκη κακό η μεταρρυθμιστική συνθήκη, διότι προβλέπεται σ' αυτή -και οφείλουμε να κάνουμε αναφορές για να δούμε περί τίνος πρόκειται ακριβώς- η συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουσας πλέον νομική προσωπικότητα, στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Και η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, κύριε συνάδελφε, έχει κυρωθεί και ισχύει ως εθνικό δίκαιο, όπως γνωρίζετε, και έχει δώσει λύσεις σε πάρα πολλά ζητήματα. Επιτρέψτε μου να σας υπενθυμίσω δύο-τρία.

Κατ'αρχάς επέτρεψε την ατομική προσφυγή για τους Έλληνες πολίτες ενώπιον του Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κάτι που δεν ήταν αυτονόητο. Δεύτερον, προστατεύει τους πολίτες έναντι κρατικών αυθαιρεσίων. Έχει προσδιορίσει την έννοια, η νομολογία του Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και βέβαια σιγά-σιγά διαμορφώνεται και η εθνική μας νομολογία, του δημοσίου συμφέροντος. Και ενώ παλαιότερα και τα δικαστήρια, αλλά και πολλοί νομικοί ταύτιζαν το δημόσιο συμφέρον με το δημοσιονομικό συμφέρον του κράτους, ή όλα αυτά σήμερα έχουν αλλάξει χάρη στις συνθήκες αυτές, χάρη σε υπερασπιστικούς κανόνες, που βρίσκονται σε επίπεδο κύρους ανώτερο και αυτών των κανόνων του Συντάγματος και νομίζω περισσότερο θετικά παρά αρνητικά, έχουν επηρεάσει και το δικαίό μας σύστημα και τους κοινοβουλευτικούς θεσμούς, αλλά και την καθημερινή, που μας αφορά ιδιαίτερα, ζωή των πολιτών.

Τι προτείνουν τα κόμματα της Αντιπολίτευσης; προτείνουν την προσφυγή σε δημοψήφισμα. Αυτό προτείνεται μεν κατά τις αγορεύσεις των συναδέλφων στη Βουλή, δεν έχει όμως επισημωσεί ως πρόταση κατατεθεί από άλλα κόμματα, πλην του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, που καταθέτει σήμερα την πρότασή του αυτή.

Ποιος είναι ο κίνδυνος των δημοψηφισμάτων, κυρία Πρόεδρε; νομίζω ότι και εδώ η πρόσφατη ευρωπαϊκή εμπειρία, η εμπειρία χωρών που κατέφυγαν στο δημοψήφισμα, μας προειδοποιεί για τους κινδύνους. Δυστυχώς όπου διενεργήθηκε δημοψήφισμα, αντί οι λαοί να ενημερωθούν για το θέμα που προκάλεσε την προσφυγή στη λαϊκή ετυμηγορία, ενημερώθηκαν για άλλα πράγματα, τα περισσότερα αφορούσαν τα εθνικά τους ζητήματα και τα λιγότερα από τα ζητήματα που συζητήθηκαν πριν το δημοψήφισμα, είχαν να κάνουν με την ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη, με αποτέλεσμα να υπάρξει μία σύγχυση. Και ενώ καλούνταν οι λαοί να ψηφίσουν για την κύρωση

ή όχι της συνθήκης, τελικώς για άλλα ζητήματα μάλλον, παρά γι' αυτό αποφάσιζαν με το δημοψήφισμα.

Τι δείχνει όμως η προσφυγή σε δημοψήφισμα: τολμώ να πω ότι μεταφέρουμε την ευθύνη στο λαό. Δείχνουν τα κόμματα ότι είναι αδύναμα να πάρουν αποφάσεις σε τόσο σημαντικά ζητήματα και γι' αυτόν το λόγο, την ευθύνη αυτή, τη μετατοπίζουν στο λαό. Όμως, θεωρώ ότι τα κόμματα, τα οποία σήμερα συμμετέχουν στο ελληνικό Κοινοβούλιο, είναι αρκετά ισχυρά, γνωρίζουν ποιο είναι το συμφέρον της χώρας και δεν χρειάζεται να προσφύγουμε σ' ένα δημοψήφισμα που νομίζω πως κάθε άλλο, παρά με τα ζητήματα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης θα ασχολείτο, για να εγκριθεί, ή όχι, η μεταρρυθμιστική συνθήκη.

Αυτές, κυρία Πρόεδρε, ήταν οι απόψεις μου σχετικά με το άρθρο 28. Τελειώνοντας μ' αυτό το άρθρο θέλω να πω ότι η δική μου πρόταση, την οποία είχα καταθέσει εγγράφως πριν την έναρξη της διαδικασίας στην προηγούμενη Βουλή, ήταν να υπάρχει ειδική πλειοψηφία, η πλειοψηφία των 3/5, έτσι ώστε να διασφαλίζεται και με την ειδική αυτή πλειοψηφία, η συναίνεση περισσότερων του ενός, ενδεχομένως, κομμάτων.

Για το άρθρο 78, θέλω να πω ότι, πράγματι, συμβάλλει στη διαφάνεια, στη δημοσιονομική διασφάλιση του δημοσίου, καθώς επίσης και στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος. Δεν είναι δυνατόν το ελληνικό Κοινοβούλιο, να μη γνωρίζει ποιες εγγυήσεις έχει δώσει το Υπουργείο Οικονομικών, σε ποιους και για τη διασφάλιση ποιων συμφερόντων. Άρα, είναι ένα βήμα, το οποίο κυρίως αποσκοπεί στη διασφάλιση της διαφάνειας.

Τέλος, για το άρθρο 79, θεωρώ πιο δόκιμη τη διατύπωση του συνδέλφου κ. Κεφαλογιάννη, διότι ο προϋπολογισμός, ιδίως κατά την εκτέλεσή του, -διότι η Βουλή κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού θα έχει λόγο στην τροποποίησή του- αφορά σε «κονδύλια» και όχι απλώς σε «προβλέψεις». Γι' αυτό νομίζω ότι είναι πιο δόκιμη και θα ήταν καλύτερο να ακολουθηθεί η διατύπωση, την οποία υποστηρίζει ο συνάδελφος κ. Κεφαλογιάννης.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Εννοείτε, κύριε Μπούγα, να τροποποιούνται αυτά τα κονδύλια καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου; Να επανέρχεται η Βουλή και να αλλάζει...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, το μόνο που ζητώ, είναι η διατύπωση αντί για «προβλέψεις», να αναφέρει «κονδύλια». Η διατύπωση κάνει λόγο για «προβλέψεις». Αντί, λοιπόν, για «προβλέψεις του προϋπολογισμού», όπως έχει διατυπωθεί από τον κ. Κεφαλογιάννη «κονδύλια του προϋπολογισμού».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Οι αλλαγές αυτές θα γίνονται κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Ναι, αλλά νομίζω ότι είναι πιο δόκιμη η διατύπωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το αντιλαμβάνομαι.

Ο κ. Παυλίδης δεν μετέχει στην Επιτροπή, αλλά έχει δικαίωμα λόγου επί των θεμάτων που συζητάμε.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Δεν είμαι μέλος της Επιτροπής, αλλά ήρθα για να πω κάποιες από τις σκέψεις μου κυρίως στο άρθρο 78, το οποίο αναφέρεται στη φορολογία και στο δασμολόγιο και θέλω να συσχετίσω τις συνταγματικές προβλέψεις, με τα ισχύοντα σήμερα στη νησιωτική Ελλάδα, η οποία, πράγματι, τυγχάνει μιας ειδικής φορολογικής μεταχειρίσεως καθόσον αφορά στους συντελεστές του Φ.Π.Α.. Καλή η πρόβλεψη. Θέλουμε, δεν θέλουμε, η Ελλάδα είναι διαιρεμένη σε δύο περιοχές με σαφή χαρακτηριστικά, τα οποία καθιστούν τελείως διάφορες αυτές τις περιοχές, νησιωτική Ελλάδα και μη νησιωτική Ελλάδα, ηπειρωτική Ελλάδα. Αυτή η πρόβλεψη πρέπει να επεκταθεί στο φορολογικό σύστημα με τις συνταγματικές διαδικασίες σε νόμο και όχι μόνο για τον Φ.Π.Α.. Η εποχικότητα των οικονομικών δραστηριοτήτων, για να στηριχθεί και να επιτευχθεί αυτό το οποίο αποτελεί στόχο όλων των κοινοτικών κρατών, δηλαδή η βιώσιμη ανάπτυξη, δεν μπορεί να στηρίζεται μόνο στο Φ.Π.Α.. Επ' ευκαιρία, λοιπόν, της συζήτησης αυτού του άρθρου, έχω να προτείνω την επέκταση των ισχυουσών μας σήμερα συστημάτων και στα συν-

δεόμενα με το Φ.Π.Α.. Κυρία Πρόεδρε, έχουμε παράδειγμα. Σαν και αύριο πριν από εξήντα χρόνια στη Ρόδο και σ' όλα τα Δωδεκάνησα, έγινε επίσημη τελετή της ενσωματώσεως, όπως αποκαλείται, της Δωδεκανήσου στον κορμό της μητροπολιτικής Ελλάδος. Είναι ο επαναπατρισμός, κατά τη γνώμη μου. Από της στιγμής εκείνης και πέρα, η Ελλάς εφήρμοσε πρότυπο σχέδιο οικονομικής αναπτύξεως νησιωτικής περιοχής.

Και πώς το εφήρμοσε και επέτυχε; Διά του καθορισμού του ειδικού δασμοφορολογικού καθεστώτος. Ανεγνώρισε η τότε ανωτάτη πολιτική ηγεσία την ιδιαιτερότητα όχι μόνο λόγω του νησιωτικού αλλά και λόγω του νεοεισελθόντος τμήματος του νησιωτικού στον κορμό της ελεύθερης Ελλάδος. Οι ειδικοί δασμολογικοί συντελεστές ίσχυαν κατά μία εποχή που το Δασμολόγιο, ήτο το άλφα και το ωμέγα των εισαγομένων και εξαγομένων αγαθών, τώρα λόγω κοινοτικών διεργασιών, αυτό έχει σχεδόν καταργηθεί αλλά μένουν οι δασμοί προς τρίτες χώρες και το ειδικό φορολογικό καθεστώς. Το λεγόμενο «δωδεκανησιακό θαύμα» πέραν των άλλων οφείλεται και σ' αυτό.

Μετέπειτα, όταν ήλθε η εισαγωγή του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, ο οποίος αντικατέστησε σχεδόν όλους τους έμμεσους φόρους, διετηρήθη αυτή η διαφορά. Απέδειξε η πράξη ότι απέδωσε, γι' αυτό και την επεκτείνουμε το 1993, στη νησιωτική περιοχή του νομοθετημένου Αιγαίου, όπως το αποκαλούμε, σε πέντε νομούς δηλαδή: Δωδεκάνησα, Κυκλάδες, Σάμος, Χίος, Λέσβος.

Επ' ευκαιρία, λοιπόν, αυτής της διατάξεως και δεδομένης της αυριανής μεγάλης επετείου, κυρία Πρόεδρε, θέλω να πω ότι το μεγαλύτερο γεγονός εθνικής εκτάσεως μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, είναι ο επαναπατρισμός της Δωδεκανήσου. Μεγάλωσε η Ελλάς. Και δεν μεγάλωσε αδαπάνως για τους Έλληνες. Το συζητούμε ότι έγινε παραχώρηση της Δωδεκανήσου. Για όσους γνωρίζουν κάπως την ιστορία, δεν έχουν καμμία αξία. Επιληρώθη με αίμα, το τίμημα ήταν αίμα.

Μετά, λοιπόν, από εκείνη την εξαιρετική πράξη, το πρώτο στοιχείο ποιο ήταν, κύριε Πρόεδρε; Η επέκταση των συνταγματικών διατάξεων που ίσχυαν στην Ελλάδα στο επαναπατρισθέν τμήμα. Αυτό ήταν το πρώτο. Οι συνταγματικές διατάξεις αυτομάτως ήρχισαν ισχύουσες στα Δωδεκάνησα.

Μετά, λοιπόν, από εκείνη την πράξη, υπήρξε ειδική πρόβλεψη, ώστε να επιτευχθεί η οικονομική ανάπτυξη, η οποία, βεβαίως, ακολουθήθηκε και από άλλη ανάπτυξη, κοινωνική, πολιτιστική και άλλη.

Γι' αυτό, λοιπόν, επ' ευκαιρία αυτού του άρθρου, κυρίως του άρθρου 78, επιθυμώ να υπογραμμίσω την αξία προβλέψεως, ώστε η νησιωτική Ελλάς να τύχει ειδικής φορολογικής μεταχειρίσεως. Η δασμολογική έρχεται δεύτερη πλέον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Παυλίδη. Κινήθηκε στην περιφέρεια των θεμάτων που μας απασχολούν σήμερα, αλλά ως νησιώτης, νομίζω ότι μπορεί να πλέει παντού!

Νομίζω ότι μπορείτε να μας τα ξαναπείτε και στην τελευταία μας συνεδρίαση, που έχουμε για τις νησιωτικές περιοχές. Υπάρχει κι εκεί δυνατότητα να κάνουμε κάτι.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ και για την ευκαιρία, έστω και κατά παρέκκλιση των αυστηρών κανόνων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Ευχαριστούμε πολύ.

Ο κ. Τζαβάρας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Θα ήθελα κι εγώ να καταθέσω κάποιες απόψεις, σχετικά με τον προβληματισμό που αναπτύχθηκε αναφορικά με τη διάταξη του άρθρου 79, παράγραφος 1.

Πράγματι, τα όσα πολύ ορθά επεσήμανε ο εκλεκτός συνάδελφος κ. Κεφαλογιάννης, αποδίδουν έναν προβληματισμό πολύ σοβαρό και εποικοδομητικό, που όλοι αντιλαμβανόμαστε ότι αποδίδει κάποια πολύ συγκεκριμένα ζητήματα, που δημιουργούνται κατά την ψήφιση του προϋπολογισμού. Φοβούμαι όμως ότι τόσο από την άποψη τη δογματική όσο και από την άποψη την πολιτική μπορεί να εγείρουν κάποιες αντιρρήσεις, τις οποίες θα ήθελα να διατυπώσω πολύ επιγραμματικά.

Όσον αφορά τη φύση του προϋπολογισμού, είναι δεδομένο

ότι πρόκειται για νόμο τυπικό, δηλαδή είναι νόμος, τον οποίο η Βουλή ψηφίζει αλλά μ' αυτόν το νόμο δεν τίθενται κανόνες δικαίου. Και η ψήφιση, βέβαια, αυτού του προϋπολογισμού, που δεν είναι τίποτε άλλο από μία λογιστική κατάσταση των εσόδων και των εξόδων του κράτους, ουσιαστικά έχει παραδοθεί από εκείνες τις ιστορικές φάσεις του κοινοβουλευτισμού, όπου δεν ήτο νοητό ο μονάρχης να επιβάλλει κάποιο φόρο χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του λαού. Έτσι, λοιπόν, κατά τη διάρκεια του δεκάτου εβδόμου αιώνα, στην Αγγλία έγιναν πολύ μεγάλες συγκρούσεις μεταξύ του Κοινοβουλίου και του Βασιλιά, αναφορικά με το δικαίωμα που είχε ο μονάρχης να θέτει φόρους χωρίς την έγκριση του λαού.

Πολύ δε χαρακτηριστική, είναι και η περίπτωση του αγώνα για την αμερικάνικη ανεξαρτησία, η οποία ξεκίνησε βασικά από μία εξέγερση των αποίκων εναντίον της μητέρας Αγγλίας, για την επιβολή κάποιων συγκεκριμένων τελών.

Έτσι, λοιπόν, το ζήτημα που δημιουργείται εδώ είναι το εξής: Το πρώτο που θεωρώ ότι είναι και νομικό πολύ μεγάλης σημασίας, εάν η Βουλή, η οποία έχει τη νομοθετική εξουσία, με βάση έστω και τη σχετικοποιημένη μορφή της διακρίσεως των λειτουργιών που ακολουθεί το Σύνταγμά μας, φτάνει μέχρι του σημείου να τροποποιεί κονδύλια του προϋπολογισμού, ουσιαστικά οικειοποιείται μία πολιτική εξουσία, η οποία παραδοσιακά ανήκει στην Κυβέρνηση. Κι εδώ ενδεχομένως να είναι η πρώτη αντίληψη που μπορεί να έχει κάποιος, ότι μ' αυτές τις συγκεκριμένες ενέργειές της, η Βουλή δεν ασκεί νομοθετικό έργο αλλά ουσιαστικά μ' αυτό δημιουργεί και ένα ζήτημα ελέγχου της κυβερνήσεως. Γι' αυτό και η διατύπωση που υπάρχει στην παράγραφο 1 του άρθρου 79, είναι ότι η Βουλή έχει την εξουσία να ψηφίσει ή να μη ψηφίσει τον προϋπολογισμό.

Αυτό δε, έχει συνδεθεί και με μία κορυφαία θα έλεγα από πλευράς της Βουλής, η οποία είναι η Εθνική Αντιπροσωπεία και ως Εθνική Αντιπροσωπεία, δεν είναι τίποτε άλλο από το να εκπράζει και να υλοποιεί τη λαϊκή κυριαρχία. Και θα το επισημάνω αυτό, η Βουλή σ' αυτήν την περίπτωση, λειτουργεί ως αντιπρόσωπος του λαού, δηλαδή ως λαός στα πλαίσια του αντιπροσωπευτικού συστήματος.

Μ' αυτήν την έννοια, λοιπόν, εάν η Βουλή τροποποιήσει κονδύλια του προϋπολογισμού, ουσιαστικά είναι σαν να μέμφεται ή αν μπορούμε να το πούμε και διαφορετικά, σαν εν μέρει να διατυπώνει και κάποια μομφή εναντίον της κυβερνήσεως και αυτό, ακριβώς, μπορεί να ερμηνευτεί ποικιλοτρόπως.

Θεωρώ και αυτή είναι η τοποθέτησή μου ότι από μία τέτοια διατύπωση, μπορεί να προξενούνται ή να δημιουργούνται διάφορες παρεξηγήσεις και γι' αυτό, προσφέροντας κι εγώ τη θέση μου στον συγκεκριμένο προβληματισμό, θα έλεγα ότι αυτό το πολύ σωστό και πολύ σοβαρό πρόβλημα που επεσήμανε ο κ. Κεφαλογιάννης, ενδεχομένως να πρέπει να το αναζητήσουμε μέσω της υιοθέτησης κάποιων άλλων μέσων, τα οποία δεν θα μας οδηγήσουν σ' αυτό το απερίγραπτο φαινόμενο του να ψηφίζει η Βουλή έναν προϋπολογισμό, του οποίου τα κονδύλια δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Ο κ. Μπούγας έχει το λόγο για να κάνει μία παρατήρηση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Η παρατήρησή μου είναι η εξής: Για να καταστεί εφαρμόσιμη η διάταξη, προϋποτίθεται αλλαγή του Κανονισμού της Βουλής. Αυτά, λοιπόν, τα οποία επεσήμανε ο κύριος συνάδελφος, νομίζω ότι υπάρχει δυνατότητα, να οριστούν, δηλαδή, οι προϋποθέσεις από τον Κανονισμό της Βουλής, ο οποίος θα διαγράφει τη διαδικασία αλλά και την έκταση άσκησης αυτής της εξουσίας της Βουλής. Γι' αυτό λοιπόν καλώς προτείνεται η αναθεώρηση της διατάξεως, έτσι ώστε να παρέχεται από το Σύνταγμα η ευχέρεια αυτή στη Βουλή, αλλά ο τρόπος άσκησης της δυνατότητας αυτής, μπορεί να οριστεί με διάταξη του Κανονισμού.

Αυτό ήθελα να επισημάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Τέτοιο θέμα εκκρεμεί ήδη από καιρό στον Κανονισμό, δηλαδή η ενεργοποίηση της Βουλής στην εκτέλεση του Κανονισμού.

Ο κ. Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης έχει το λόγο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, δύο είναι τα θέματα τα οποία ήθελα να θίξω. Σ' ό,τι αφορά κατ' αρχάς το άρθρο 28, θα ήθελα να επισημάνω –πράγμα το οποίο γνωρίζετε καλύτερα από μένα– ότι σήμερα αυτό που αντιμετωπίζουμε στο νομικό κόσμο της χώρας αλλά και στο νομικό μας σύστημα, είναι η θέση που έχει το ευρωπαϊκό δίκαιο σε σχέση με το εσωτερικό δίκαιο και αυτό ίσως είναι το βασικότερο πρόβλημα, που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε εδώ και είκοσι οκτώ χρόνια στην Ευρωπαϊκή Ένωση και εν όψει της θεσμικής μετεξέλιξής της. Είναι αυτό που διαπιστώνει ο πρωτοετής φοιτητής της Νομικής, ότι ενώ ξέρει πολύ καλά ποιες είναι οι πρωτογενείς και οι δευτερογενείς πηγές του δικαίου και πώς ιεραρχούνται, όταν φτάνει στο ευρωπαϊκό δίκαιο, αυτό δεν κατατάσσεται πουθενά, είναι εκ των παραλλήλου και, τελικά, με αυθαίρετη ερμηνεία κατά περίπτωση, ποιο είναι υπερκείμενο και ποιο είναι υποκείμενο, με αποτέλεσμα να μη δημιουργείται η ασφάλεια δικαίου.

Αυτό που πρέπει να μελετήσουμε –δεν είμαι σε θέση αυτήν τη στιγμή να σας καταθέσω συγκεκριμένη πρόταση– εν όψει της αναθεωρήσεως και της προτάσεως της Επιτροπής μας, για την αναθεώρηση του άρθρου 28 είναι ακριβώς πλέον, να τοποθετήσουμε κάπου και βάσει της μεταρρυθμιστικής συνθήκης το ευρωπαϊκό δίκαιο και ιδιαίτερα στις διατάξεις και στις πλευρές της πολιτικής, όπου η Ευρωπαϊκή Ένωση πλέον έχει την αποκλειστική ή την κυρίαρχη αρμοδιότητα. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, ενδεχομένως το ευρωπαϊκό δίκαιο να είναι υποκείμενο του εσωτερικού νομικού κατασκευάσματος.

Θα ήθελα να επισημάνω κάτι –νομίζω ότι και ο κ. Πλεύρης συμφωνεί μ' αυτήν την παρατήρηση που τον έχει απασχολήσει ως επιστήμονα– συμπληρώνοντας ότι είτε ο κ. Μπούγας πριν από λίγο, σε σχέση με την πρόταση τροποποίησης του άρθρου 79, σε σχέση με την εκτέλεση και την ψήφιση του προϋπολογισμού και σε σχέση μ' αυτά που είπε ο κ. Κεφαλογιάννης. Υπάρχει ένα ζήτημα. Σήμερα το ελληνικό Κοινοβούλιο ουσιαστικά δεν έχει δυνατότητα παρέμβασης στον προϋπολογισμό. Ίσως είναι το μόνο Κοινοβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που δεν μπορεί να κάνει κατανομή κονδυλίων. Αν δούμε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η επιτροπή προϋπολογισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, βρίσκεται σε μία διαρκή διαπραγμάτευση με την Κομισιόν. Αυτή η διαπραγμάτευση διαρκεί σχεδόν ένα χρόνο, μέχρι να οριστικοποιηθούν πού πάει τι και γίνεται μία εθνική «μάχη» και μία πολιτική «μάχη», ανάλογα με το από πού προέρχεται ο καθένας.

Το μόνο Κοινοβούλιο το οποίο δεν έχει λόγο πάνω στη διαμόρφωση τελικά του προϋπολογισμού, είναι το ελληνικό. Ή το αποδέχεται στο σύνολό του ή το απορρίπτει στο σύνολό του. Επί μέρους παρεμβάσεις δεν μπορεί να κάνει, δεν μπορεί να περάσει μία πρόταση τροποποίησης του προϋπολογισμού, σε σχέση ενδεχομένως με τη μείωση δαπανών για την υγεία και για αύξηση των αντίστοιχων δαπανών για την παιδεία ή για μείωση των αμυντικών δαπανών και αύξηση των δαπανών προς άλλη κατεύθυνση ή ακόμα και για τη διαμόρφωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Αυτό στερεί από το Βουλευτή, τον εθνικό εκπρόσωπο, αλλά και τον τοπικά εκλεγόμενο, τη δυνατότητα, ακριβώς, να προτάξει τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες της περιοχής του.

Είναι σπάνιο –έχουμε εδώ συνάδελφο που προέρχεται από την Ήπειρο– αλλά η Ήπειρος παρέμεινε επί είκοσι χρόνια στη σκιά του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, χωρίς να έχει πάρει τα ανάλογα κονδύλια. Ενώ φαντάζομαι ότι το σύνολο των Βουλευτών που εκλέγονται από την Ήπειρο, θα ήθελε μία αναδιαμόρφωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και θα το ζητούσε και θα αναλάμβανε και το πολιτικό κόστος απέναντι σε οποιαδήποτε άλλη περιοχή, δεν είχε το δικαίωμα να το κάνει.

Άρα υπάρχει θέμα, στον τρόπο με τον οποίο η Βουλή κυρώνει κατ' αρχάς τον προϋπολογισμό. Δεύτερον, παρακολουθεί την εκτέλεσή του και υπάρχει μία πρόταση από το Συνασπισμό εδώ και, τουλάχιστον, μία δεκαετία για την επιτροπή παρακολούθησης εκτέλεσης του προϋπολογισμού η οποία μπορεί να είναι υποεπιτροπή της Επιτροπής Οικονομικών, που –όπως πολύ σωστά θέσατε– δεν έχει ενεργοποιηθεί καθόλου σε σχέση με τον Κανονισμό της Βουλής και βεβαίως υπάρχει η πρόταση

του κ. Κεφαλογιάννη, που νομίζω ότι αντιμετωπίζει και αντικειμενικά προβλήματα.

Παραδείγματος χάρη, τη χρονιά που πέρασε, όπου έπληξε τη χώρα μας η φοβερή τραγωδία των πυρκαγιών, αυτό κόστισε σε έκτακτες δαπάνες στον προϋπολογισμό άνω των 350.000.000 ευρώ. Από πού προήλθαν αυτά; Το ξέρουμε; Είμαστε ενημερωμένοι; Έχουμε συμμετάσχει στη διαμόρφωση της απόφασης τροποποίησης του προϋπολογισμού; Αναφερόμαστε όλοι στον Υπουργό Οικονομικών και λέμε «ο κακός Αλογοσκούφης σήμερα, ο οποίος δεν δίνει δαπάνες για το α', για το β', για το γ'», όταν έχει συγκεκριμένα έσοδα να διαχειριστεί και οι δαπάνες για έκτακτα γεγονότα εκτοξεύονται.

Δεν θα πρέπει η Βουλή, να έχει τη δυνατότητα, ακριβώς, να τροποποιήσει τον προϋπολογισμό και, αν θέλετε, να δώσει και αυτό το μήνυμα, το οποίο πρέπει να δοθεί κάποια στιγμή και στην κοινωνία ότι δεν είναι ατελείωτα τα λεφτά αυτού του προϋπολογισμού;

Παραδείγματος χάρη, γίνεται η συζήτηση για το ασφαλιστικό. Όλοι λένε τα ελλείμματα των ασφαλιστικών ταμείων να τα καλύπτει ο προϋπολογισμός. Πώς θα τα καλύπτει ο προϋπολογισμός και σε ποια κατεύθυνση; Αν, πραγματικά, δεν συζητάμε για το πώς μπορούμε να διαχειριστούμε αυτούς τους συγκεκριμένους πόρους που έχουμε –και αυτός είναι ο κυρίαρχος ρόλος μας, να διαχειριστούμε τους πόρους του κράτους, αυτός είναι ο πιο βασικός μας ρόλος πέρα από το να νομοθετούμε, αυτή είναι η πραγματική μας πολιτική παρέμβαση- δεν θα μπορέσουμε ούτε να εκπαιδεύσουμε τους πολίτες, ούτε βεβαίως να δώσουμε το κύρος και τη δύναμη, που νομίζω ότι χρειαζόμαστε στο ελληνικό Κοινοβούλιο.

Ενδεχομένως το 1974, όταν φτιάχτηκε το Σύνταγμα, η δημοκρατία μας να ήταν ακόμα πολύ ανώριμη στο να δεχτεί τη γνώμη των Βουλευτών και τη διαρκή συμμετοχή τους στη διακυβέρνηση του τόπου, όμως τριάντα τέσσερα χρόνια μετά και με την επιτυχημένη εναλλαγή κομμάτων στην εξουσία και την επιτυχημένη μας πορεία μέσα στις διαδικασίες της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, πιστεύω ότι είμαστε ώριμοι να δώσουμε στο Κοινοβούλιο ακόμα μεγαλύτερες αρμοδιότητες, γι' αυτό θα ήθελα να συμφωνήσω και με την πρόταση που κατέθεσε ο κ. Κεφαλογιάννης και βέβαια να εξετάσουμε περαιτέρω, πώς η Βουλή θα μπορεί να παρεμβαίνει, πραγματικά, στη διαμόρφωση του προϋπολογισμού.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη – Ψαρούδα): Σας ευχαριστούμε πολύ.

Ο κ. Μπούγας έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Δεν θα κάνω κατάχρηση του χρόνου, κυρία Πρόεδρε.

Εγώ ήθελα να πω το εξής: Βεβαίως υπήρξε πεδίο αμφισβήτησης το ποιο δίκαιο υπερισχύει τίνος, δηλαδή εάν οι διατάξεις του Συντάγματος υπερισχύουν του πρωτογενούς ευρωπαϊκού δικαίου ή το αντίστροφο. Νομίζω όμως –και θέλω να είμαι απολύτως ειλικρινής- πως αυτά τα θέματα και στα πολιτικά fora της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και στα αρμόδια δικαιοδοτικά όργανα και από την ελληνική δικαιοσύνη, λίγο-πολύ έχουν, αντιμετωπιστεί και επιλυθεί.

Γι' αυτόν το λόγο, πρέπει να είμαστε συνεπείς και σ' ό,τι

αφορά τη συμμετοχή και τις υποχρεώσεις μας απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση και –θα χρησιμοποιήσω τη διατύπωση του άρθρου 28- όταν μιλάμε για περιορισμό της εθνικής κυριαρχίας, να έχουμε υπ' όψιν μας όλα αυτά και να έχουμε υπ' όψιν μας μία υπερκείμενη νομοθετική εξουσία, που δεν πρέπει, τουλάχιστον, εδώ και είκοσι επτά χρόνια, από τότε που συμμετέχουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, να μας ενοχλεί. Έτσι έχουν τα πράγματα. Μετά από τόσα χρόνια συμμετοχής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν μπορεί και δεν πρέπει, αυτό να μας ενοχλεί. Δεχόμαστε περιορισμούς. Αυτό είναι το τίμημα της συμμετοχής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη – Ψαρούδα): Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Στο θέμα του προϋπολογισμού, κύριε Μπούγα, για να διευκρινίσω και να καταλάβω τις απόψεις, συμφωνούμε, όπως φαίνεται, όλοι με την παρέμβαση του Κοινοβουλίου κατά την ψήφιση του προϋπολογισμού, δηλαδή δεν εισάγεται πλέον ο προϋπολογισμός ως Κώδικας, αλλά εισάγεται ως ένα κοινό νομοθέτημα, όπου μπορούν να γίνουν προτάσεις αλλαγών. Ετέθη, όμως, και το θέμα της παρακολούθησης της εκτέλεσής του προϋπολογισμού και, τουλάχιστον, της ενημέρωσης της Βουλής ως προς την μεταφορά κονδυλίων, που γίνονται κατά τη διάρκεια του έτους.

Είπατε, κύριε Μπούγα, ότι πρέπει κάτι να προβλεφθεί στο Σύνταγμα. Νομίζετε ότι ο Κανονισμός από μόνος του, με τη γενική εξουσιοδότηση που έχει, δεν μπορεί να δώσει αυτές τις εξουσίες στη Βουλή, ή πρέπει να τοβάλουμε μέσα στο Σύνταγμα;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Όχι, αυτό ακριβώς είπα, κυρία Πρόεδρε, που λέτε και εσείς, πως αυτό είναι θέμα του Κανονισμού της Βουλής. Αρκεί η πρόβλεψη στη συνταγματική διάταξη και ο τρόπος που θα καθοριστεί ειδικά να αντιμετωπιστεί από τον Κανονισμό της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη – Ψαρούδα): Επομένως υποστηρίζετε ότι πρέπει ναβάλουμε και μια διάταξη στο άρθρο 79, που θα λέει ότι ο Κανονισμός της Βουλής, καθορίζει τον τρόπο παρακολούθησης της εκτέλεσης του προϋπολογισμού από την Βουλή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Ακριβώς. Και για να είμαι σαφής, αυτό είπα και στην αρχική μου τοποθέτηση, όταν υποστήριξα την πρόταση του κ. Κεφαλογιάννη, που νομίζω ότι ως δεύτερο εδάφιο, περιλαμβάνει αυτήν την πρόβλεψη, δηλαδή ότι με ανάλογη τροποποίηση του Κανονισμού θα οριστεί η διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη – Ψαρούδα): Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Δεν υπάρχει άλλος εγγεγραμμένος ομιλητής.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση της Επιτροπής και ώρα 12.41' λύεται η συνεδρίαση για την προσεχή Τετάρτη 12 Μαρτίου 2008 και ώρα 10.30' με αντικείμενο εργασιών της Επιτροπής: επεξεργασία και εξέταση του άρθρου 88 παρ. 2 εδ. γ', δ' και ε', του άρθρου 90 παρ. 5, του άρθρου 95, του άρθρου 98 παρ. 1 εδ. β', του άρθρου 100, του άρθρου 115 παρ. 2 και του άρθρου 118 παρ. 5 του Συντάγματος (ΣΤ' Ενότητα).

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ - ΨΑΡΟΥΔΑ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

